



KRAJSKÁ PROKURATÚRA V BRATISLAVE

Vajnorská 47, 812 56 Bratislava 1

20 Kv 415/24/1100 - 45

Bratislava dňa 26.01.2026

Uznesenie

Prokurátor oddelenia dozoru v trestnom konaní Krajskej prokuratúry v Bratislave vo veci podozrenia zo spáchania zločinu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona v jednočinnom súbehu so zločinom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 4 písm. b) Trestného zákona takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť oznamovateľa XXX (ďalej len ako „oznamovateľ“) zo dňa 11.11.2025 proti uzneseniu vyšetrovateľa Prezídia policajného zboru, úradu boja proti organizovanej kriminalite, jednotky finančnej polície, expozitúry Západ (ďalej len ako „vyšetrovateľ PZ“), vydaného pod ČVS: PPZ-48/UBOK-FP-ZA-2024 dňa 31.10.2025, ktorým vyšetrovateľ PZ podľa § 215 ods. 1 písm. b), ods. 4 Trestného poriadku zastavil trestné stíhanie, ktoré bolo začaté za zločin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona účinného od 06.08.2024 v jednočinnom súbehu so zločinom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 4 písm. b) Trestného zákona účinného od 06.08.2024, ktorého skutku sa mali dopustiť nezistení páchatelia, ako členovia dočasne poverenej vlády Slovenskej republiky s obmedzenou pôsobnosťou (rozhodnutím prezidentky Slovenskej republiky zo dňa 16. decembra 2022), mali vedome nerešpektovať svoje obmedzenia podľa čl. 115 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a napriek tomu, že nemohli rozhodovať o zásadných otázkach vnútornej a zahraničnej politiky v zmysle čl. 119 písm. i) Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj ako „Ústava“), v Bratislave dňa 17.03.2023 prijali Uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 118 k návrhu na uzavretie Dohody medzi vládou SR a Kabinetom ministrov Ukrajiny, predmetom ktorej bolo darovanie stíhacích lietadiel MIG-29, odpaľovacích zariadení KUB a radarovej stanice KUB, pričom konali tak v úmysle spôsobiť škodu na majetku Slovenskej republiky, nakoľko mali vedomosť, že nebolo vydané príslušné rozhodnutie o prebytočnosti predmetného majetku štátu, a týmto konaním porušili povinnosť im uloženú v ustanovení § 3 ods. 3 zákona č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu (ďalej aj ako „zákon o správe majetku štátu“) naložiť s prebytočným majetkom štátu bez zbytočného odkladu, účelne a s maximálnou hospodárnosťou v súlade s týmto zákonom a osobitnými predpismi, čím spôsobili škodu Slovenskej republike v predbežnej výške 502 383 747,- eur

zamietam,

pretože nie je dôvodná.

Odôvodnenie:

Vyšetrovateľ PZ uznesením sp.zn. PPZ-48/UBOK-FP-ZA-2024 zo dňa 31.10.2025 podľa § 215 ods. 1 písm. b), ods. 4 písm. a) Trestného poriadku zastavil trestné stíhanie, ktoré bolo začaté za zločin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona účinného od 06.08.2024 v jednočinnom súbehu so zločinom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 4 písm. b) Trestného zákona účinného od 06.08.2024, na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Oznamovateľovi bolo predmetné uznesenie doručené dňa 07.11.2025, pričom ho napadol sťažnosťou dňa 11.11.2025, ktorú odôvodnil podaním zo dňa 18.12.2025. Z hľadiska formálneho je potrebné konštatovať, že sťažnosť bola podaná oznamovateľom ako oprávnenou osobou a v zákonnej lehote troch pracovných dní.

Oznamovateľ odôvodnil sťažnosť v podstate tým, že:

čiastkový záver vyšetrovateľa PZ o tom, že vláda SR údajne nie je správcom majetku tak, ako to vyžaduje § 237 Trestného zákona, je absurdným a zjavne nesprávnym. Vláda je podľa Ústavy (ako prameňu práva najsilnejšej právnej sily) vrcholným orgánom výkonnej moci, ktorý sa skladá z predsedu vlády, podpredsedov vlády a jednotlivých ministrov. Pokiaľ je podľa zákona správcom majetku štátu ministerstvo obrany SR na čele s ministrom ako súčasťou vlády, je neudržateľným záver, podľa ktorého by bola vylúčená zodpovednosť vlády ako celku za zavinené protiústavné a protizákonné rozhodnutie (uznesenie dočasne poverenej vlády SR č. 118/2023 z dňa 17. 03. 2023), ktorým vznikla škoda veľkého rozsahu v kontexte skutkovej podstaty obzvlášť závažného zločinu porušovania povinnosti pri správne cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona. Subjekt trestného činu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona je naplnený, keď za správcu majetku štátu je podľa § 3 ods. 7 zákona o ozbrojených silách nutné považovať primárne ministerstvo obrany SR, a súčasne, za správcu majetku štátu je pri rozhodovaní o bezodplatnom prevode majetku štátu podľa § 1 ods. 1 písm. d) zákona o správe majetku štátu nevyhnutné považovať aj vládu SR ako vrcholný orgán výkonnej moci, nakoľko rozhodovanie o bezodplatnom prevode majetku štátu nepochybne patrí pod pojem „spravovania majetku štátu“.

K povahe Dohody medzi dočasne poverenou vládou SR a Kabinetom ministrov Ukrajiny o darovaní vojenského materiálu uzatvorenej dňa 17. 03. 2025 (ďalej aj ako „Dohoda“), teda či ide v danom prípade o medzinárodnú zmluvu, ktorá má prednosť pred zákonom a či bola dočasne poverená vláda SR oprávnená predmetnú dohodu uzavrieť oznamovateľ uviedol, že v tejto súvislosti je nutné zodpovedať dve ťažiskové otázky, a síce po prvé, či Dohoda bola zmluvou vojenskej povahy, a po druhé, či Dohoda predstavovala realizáciu závažnej otázky vnútornej a zahraničnej politiky. V prípade, ak bude kladne odpovedané na prvú otázku, teda že išlo o zmluvu vojenskej povahy, dočasne poverená vláda SR nebola oprávnená Dohodu uzavrieť a plniť - a to jednak z dôvodu absencie predchádzajúceho súhlasu Národnej rady SR, nakoľko jej v tom bránil čl. 7 ods. 4 Ústavy a súčasne, na podpis tzv. Prezidentskej zmluvy (ktorou predmetná Dohoda bola) podľa rozhodnutia prezidenta SR č. 250/2001 Z. z. z dňa 01. 07. 2001 v spojení s čl. 119 písm. f) Ústavy dočasne poverená vláda SR vôbec nemala oprávnenie. V prípade, ak bude

kladne odpovedané na druhú nastolenú otázku, teda že išlo o realizáciu zásadnej otázky vnútornej a zahraničnej politiky, dočasne poverená vláda SR nebola oprávnená Dohodu uzavrieť a plniť z dôvodu, že jej v tom bránila ústavná prekážka vyplývajúca z čl. 115 ods. 3 v spojení s čl. 119 písm. i) Ústavy, a navyše, na podpis prezidentskej zmluvy nebola oprávnená. Nezávisle od prvého okruhu, v rámci druhého okruhu zásadných skutočností je potrebné samostatne skúmať, či Dohoda predstavovala medzinárodnú zmluvu, ktorá má prednosť pred zákonom podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy alebo nie. Za medzinárodnú zmluvu, ktorou je Slovenská republika viazaná, a ktorá má prednosť pred ustanoveniami zákona o správe majetku štátu podľa § 1 ods. 3 zákona o správe majetku štátu, je totiž možné považovať výlučne medzinárodnú zmluvu spadajúcu pod čl. 7 ods. 5 Ústavy. Uvedené vyplýva primárne z (hľadiska právnej sily) hierarchickej nadsadenosti Ústavy nad zákonom, a výslovne aj z čl. 152 ods. 4 Ústavy. Oznamovateľ následne na ním nastolené otázky odpovedá kladne, keď uviedol, že dodávku početnej smrtiacej vojenskej techniky (napr. stíhacie lietadlá MIG-29, rakety...) jednej z dvoch strán aktívneho a t. č. stále prebiehajúceho vojnového konfliktu, ktorý zásadným spôsobom ovplyvňuje celosvetovú medzinárodnú bezpečnostnú situáciu (podľa mediálnych vyjadrení samotného podozrivého XXX ide o najväčší ozbrojený konflikt v Európe od 2. svetovej vojny), je jednoznačne nutné subsumovať pod ústavný termín „zásadná otázka vnútornej a zahraničnej politiky“ podľa čl. 119 písm. i) Ústavy - o to viac, pokiaľ sa jedná o konflikt prebiehajúci priamo na území bezprostredne susediaceho štátu. Súčasne, takáto zmluva nepochybne má „vojenskú povahu“ podľa čl. 7 ods. 4 Ústavy. Zmluvu ako dvojstranný právny úkon treba vždy vyhodnocovať s ohľadom na jej obsah. Pri definícii obsahu je pritom potrebné vychádzať primárne z predmetu zmluvy, ktorým bolo v tomto prípade bezodplatné darovanie vojenskej techniky (do momentu darovania využívanej, resp. pripravenej k využitiu v prípade potreby Ozbrojenými silami Slovenskej republiky), ako aj z jej primárneho účelu, ktorým bolo poskytnutie bezodplatnej vojenskej pomoci Ukrajine vo forme vojenských spôsobilostí, ktoré Ukrajina následne bezprostredne po obdarovaní aktívne využívala vo vojenskom konflikte s Ruskou federáciou. S použitím elementárnej právnej logiky a racionality nemožno dospieť k inému záveru ako tomu, že v prípade Dohody sa teda jedná o medzinárodnú zmluvu vojenskej povahy, nakoľko jej výlučným predmetom bolo bezodplatné darovanie početnej vojenskej techniky za účelom zlepšenia situácie Ukrajiny „na bojovom poli“ vo vojenskom konflikte s Ruskou federáciou. Medzi existenciou otvoreného vojenského konfliktu a bezodplatným darovaním vojenského materiálu Slovenskej republiky teda nepochybne existuje vzťah vzájomnej príčiny a následku, a aj preto nemožno hodnotiť predmetnú Dohodu inak, ako zmluvu vojenskej povahy, na ktorej ratifikáciu sa vyžaduje predchádzajúci súhlas Národnej rady SR podľa čl. 7 ods. 4 Ústavy.

Oznamovateľ ďalej namietá, že vyšetrovateľ PZ sa v tejto súvislosti v rámci napadnutého uznesenia žiadnym spôsobom nevysporiadal s obsahom právnej analýzy zo dňa 27. 02. 2023 spracovanej Právnickou fakultou Univerzity Komenského v Bratislave pre Zastúpenie Európskej komisie na Slovensku ako zadávateľa, s názvom Právna analýza právomocí vlády Slovenskej republiky, ktorá bola v zmysle čl. 115 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky prezidentom Slovenskej republiky odvolaná a následne poverená vykonávaním jej pôsobnosti až do vymenovania novej vlády (viď č. 1. 60 - 67) (ďalej aj „Právna analýza PrafUK“). Tá sa v podstatnej miere zaoberá práve jednou z vyššie nastolených otázok, a síce, či Dohoda predstavovala realizáciu závažnej otázky vnútornej a zahraničnej politiky. V závere Právnej analýzy PrafUK je upriamená pozornosť na tzv. princíp

republikánskeho parlamentarizmu, ktorý je v Ústave prítomný, a podľa ktorého platí, že v prípade pochybností o tom, či odvolaná vláda a dočasne poverená vláda určitú právomoc má alebo nemá, sa treba prikloniť skôr k záveru, že dotknutú právomoc nemá. Oznamovateľ v tejto súvislosti pripomína, že Právna analýza PrafUK bola vydaná dňa 27.02.2023, pričom k podpisu Dohody došlo až dňa 17.03.2023, teda 18 dní po vydaní Právnej analýzy PrafUK upozorňujúcej na skutočnosť, že dočasne poverená vláda SR nemá právomoc bezodplatne darovať vojenský materiál tvoriaci predmet Dohody Ukrajine, pretože sa jedná o zásadnú otázku vnútornej a zahraničnej politiky. Táto skutočnosť, ktorú vyšetrovateľ PZ v rámci napadnutého uznesenia úplne odignoroval, má zásadný význam vo vzťahu ku skúmaniu subjektívnej stránky podozrivých osôb. Zo stanoviska ministerstva obrany SR zo dňa 14. 08. 2023 (č. 1. 527, resp. 267) pritom vyplýva, že podozrivé osoby boli v čase pred spáchaním skutku (uzatvorenie Dohody) oboznámené s obsahom Právnej analýzy PrafUK, pričom o jej zjavne nesprávnú a svojvoľnú interpretáciu dokonca opierali svoje protiústavné konanie. Okrem Právnej analýzy PrafUK oznamovateľ poukázal aj na právny názor prof. JUDr. XXX, PhD. uverejnený v článku denníka Štandard, ako aj na názor Mgr. XXX, PhD. uverejnený v Denníku N, či doc. JUDr. XXX, PhD. Vyšetrovateľ PZ sa s týmito skutočnosťami v rámci hodnotenia ústavnosti a zákonnosti postupu podozrivých osôb žiadnym spôsobom nevysporiadal. Oznamovateľ ďalej namietal, že vyšetrovateľ PZ sa v rámci napadnutého uznesenia nezaoberal otázkou, či sa v prípade uzatvorenia Dohody jednalo o zásadnú otázku vnútornej a zahraničnej politiky, a teda či dočasne poverená vláda SR mala alebo nemala ústavnú právomoc predmetnú Dohodu o darovaní vojenského materiálu Ukrajine uzavrieť. Tiež sa vôbec nevysporiadal s uznesením Ústavného súdu SR (ďalej aj ako „ústavný súd“) zo dňa 01.07.2015 vydaným pod sp. zn. I. ÚS 298/2015. V rámci predmetného rozhodnutia Ústavný súd konštatoval, že nominácia funkcionárov do medzinárodných súdnych orgánov (Európsky súd pre ľudské práva) predstavuje závažnú otázku zahraničnej politiky. Argumentom a minori ad maius je potom nevyhnutné dospieť k záveru, že pokiaľ nominácia sudcov do medzinárodných súdnych inštitúcií predstavuje zásadnú otázku zahraničnej politiky, je zrejmé, že pod tento ústavný termín je nutné jednoznačne subsumovať ďaleko závažnejšiu skutočnosť, ktorou je dodávka smrtiacej vojenskej techniky jednej zo strán vojenskej konfrontácie, ktorá má z geopolitického hľadiska potenciál vyvolať celosvetový konflikt, a ktorá sa navyše odohráva na území bezprostredne susediaceho štátu.

Vo vzťahu k obsahu stanovísk Ministerstva zahraničných vecí SR zo dňa 16.03.2023, ktoré považuje za vecne nesprávne, oznamovateľ poukázal na čl. 2 ods. 2 Ústavy SR a Čl. 152 ods. 4 Ústavy, ktorý prikazuje orgánom verejnej moci (vrátane ministerstva zahraničných vecí SR a vlády SR) interpretovať všetky podústavné normy v súlade s Ústavou, ako aj na samotný čl. 5 ods. 1 Pravidiel pre uzatváranie zmlúv, podľa ktorého predmetná Dohoda musela byť uzatvorená v súlade s Ústavou. Uvedený výkladový imperatív sa vzťahuje aj na posudzovanie obsahu medzinárodných zmlúv, resp. Dohody. Pokiaľ teda ministerstvo zahraničných vecí SR (podozrivý XXX, resp. zodpovední zamestnanci ministerstva) v čase spáchania skutku predložilo dočasne poverenej vláde SR vecne nesprávne a svojvoľné stanovisko podľa čl. 4 ods. 2 Pravidiel pre uzatváranie zmlúv, v duchu ktorého sa v prípade Dohody údajne nejednalo o zmluvu vojenskej povahy (teda o zmluvu prezidentskú), a ani o zmluvu, ktorá by riešila zásadnú otázku vnútornej a zahraničnej politiky, takéto hrubo protiprávne (protiústavné) a arbitrárne konanie zodpovedných podozrivých osôb funkčne zaradených na ministerstve zahraničných vecí SR nie je spôsobilé zbaviť vtedajšieho ministra obrany SR XXX a členov

dočasne poverenej vlády SR trestnoprávnej zodpovednosti. Inými slovami, skutočnosť, že ministerstvo zahraničných vecí SR predložilo dočasne poverenej vláde svojvoľné a zjavne ústavne nesúladne stanovisko, ktoré formálne a v rozpore s materiálnym stavom konštatovalo splnenie podmienok pre uzatvorenie Dohody, nie je spôsobilé aprobovať trestnoprávne relevantné zavinené konanie podozrivých osôb in fraudem constitutionis a práve naopak je dôvodom pre vyslovenie podozrenia, že sa na predmetnom protiprávnom konaní tieto osoby priamo podieľali. Samotná kompetencia ministra zahraničných vecí SR posudzovať charakter medzinárodných zmlúv podľa čl. 4 ods. 2 Pravidiel pre uzatváranie zmlúv teda neznamená, že tak môže robiť svojvoľne. Oznamovateľ tiež namieta, že vyšetrovateľ PZ sa v napadnutom uznesení žiadnym spôsobom nevysporiadal so stanoviskom ministerstva zahraničných vecí SR z dňa 07. 02. 2025 (č. 1. 476), podľa ktorého Dohodu nie je možné považovať za medzinárodnú zmluvu, ktorá by mala podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy prednosť pred zákonom, pretože sa nejedná o zmluvu, s ktorou vyslovila súhlas Národná rada SR, a ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená v Zbierke zákonov spôsobom, ktorý ustanovuje zákon.

Oznamovateľ ďalej tvrdí, že Dohoda nepredstavovala medzinárodnú zmluvu, ktorá má prednosť pred zákonmi podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy, z ktorého dôvodu nie je možné Dohodu považovať za medzinárodnú zmluvu, ktorá mala podľa § 1 ods. 3 zákona o správe majetku štátu prednosť pred ustanoveniami daného zákona. Dôvodom je predovšetkým skutočnosť, že Dohoda nebola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom v súlade s ústavnou požiadavkou sine qua non vyplývajúcou z čl. 7 ods. 5 Ústavy. Z hľadiska obsahu Dohody išlo o medzinárodnú zmluvu vojenskej povahy - teda medzinárodnú zmluvu, pred ktorej ratifikáciou prezidentom bol potrebný súhlas Národnej rady SR podľa čl. 7 ods. 4 Ústavy, pričom z rozhodnutia prezidenta SR č. 250/2001 Z. z. z dňa 01. 07. 2001, bod 1. písm. a) vyplýva, že prezident pri medzinárodných zmluvách, na ktoré je potrebný súhlas Národnej rady SR, na vládu SR preniesol výlučne prípravu ich návrhov a ich prerokúvanie, nie však ich záväzné schvaľovanie a uzatváranie. Čo sa týka ústavného nedostatku spočívajúceho v nevyhlásení Dohody v Zbierke zákonov „spôsobom ustanoveným zákonom“, tu je potrebné poukázať na skutočnosť, že Dohoda nebola vyhlásená v Zbierke zákonov v súlade s § 20 ods. 7 zákona o tvorbe právnych predpisov, na ktorý formou blankety čl. 7 ods. 5 Ústavy odkazuje. Podľa predmetného a vyššie citovaného zákonného ustanovenia, za účelom naplnenia ústavnej požiadavky vyplývajúcej z čl. 7 ods. 5 Ústavy potrebnej pre vznik vzťahu prednosti Dohody pred zákonmi, bolo nevyhnutné, aby bola Dohoda v Zbierke zákonov vyhlásená v úplnom znení. Súčasne bolo nevyhnutné, aby bola v Zbierke zákonov uvedená formou oznámenia ministerstva zahraničných vecí SR aj informácia o rozhodnutí Národnej rady SR o skutočnosti, že Dohoda má mať prednosť pred zákonmi (tzv. doložka prednosti). S poukazom na obsah Oznámenia ministerstva zahraničných vecí SR o podpísaní Dohody medzi vládou Slovenskej republiky a Kabinetom ministrov Ukrajiny o darovaní vojenského materiálu, ktoré bolo v Zbierke zákonov publikované dňa 18. 03. 2025 pod č. 83/2023 Z. z. je potrebné uzavrieť, že v predmetnom prípade nebola splnená ani ústavná podmienka vyhlásenia Dohody v Zbierke zákonov v úplnom znení, ani ústavná podmienka uvedenia informácie v Zbierke zákonov o rozhodnutí Národnej rady SR o skutočnosti, že Dohoda má mať prednosť pred zákonmi (tzv. doložka prednosti). Je preto zřejmé, že nebola splnená ústavná požiadavka vyhlásenia Dohody v Zbierke zákonov spôsobom ustanoveným zákonom podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy, z ktorého dôvodu nemohla Dohoda nadobudnúť postavenie prednosti pred zákonmi. Vzhľadom

na uvedené, s Dohodou (vojenskej povahy) nevyjadřila pred ratifikáciou prezidentom obligatórny súhlas Národná rada SR, Dohoda následne nebola ratifikovaná prezidentom a Dohoda nebola vyhlásená v Zbierke zákonov spôsobom ustanoveným zákonom, a preto Dohodu nie je (a v čase spáchania skutku ani nebolo) možné považovať za medzinárodnú zmluvu, ktorá by mala prednosť pred zákonom o správe majetku štátu podľa § 1 ods. 3 zákona o správe majetku štátu, a preto sa na konanie podozrivých osôb v plnom rozsahu vzťahovali ustanovenia predmetného zákona.

Vyšetrovateľ PZ absolútne opomenul, resp. otvorene odmietol posudzovať vyššie uvedené okruhy dvoch zásadných skutočností, ktoré sú pre posúdenie naplnenia obligatórnych znakov skutkovej podstaty zločinu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s obzvlášť závažným zločinom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 4 písm. b) Trestného zákona podozrivými osobami kľúčové. V tomto smere vyšetrovateľ PZ na strane 8 napadnutého uznesenia konštatoval, že „otázka možnosti porušenia ústavy a kompetencií odvolanej a dočasne poverenej Vlády SR na schválenie Dohody nepatrí do právomoci rozhodovania orgánov činných v trestnom konaní, ale Ústavného súdu SR“. Citovaný prístup vyšetrovateľa PZ je zákonne neakceptovateľným. Jedinými zákonom povolanými orgánmi na posudzovanie a skúmanie toho, či došlo na určitom skutkovom základe k spáchaniu trestného činu, sú v štádiu prípravného a predprípravného konania práve orgány činné v trestnom konaní (viď najmä § 1, § 2 ods. 1, § 2 ods. 10, § 2 ods. 12 a § 10 ods. 1 Trestného poriadku), t. j. policajt a prokurátor. Posúdenie predbežných otázok zákonodarca explicitne upravuje v § 7 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého platí, že „Orgány činné v trestnom konaní a súd posudzujú samostatne predbežné otázky, ktoré sa v konaní vyskytnú; ak je o takej otázke právoplatné rozhodnutie súdu, Ústavného súdu Slovenskej republiky, Súdneho dvora Európskej únie alebo iného štátneho orgánu, orgány činné v trestnom konaní a súd sú takým rozhodnutím viazané, ak nejde o posúdenie viny obvineného. Podľa odbornej spisby sa predbežnou otázkou rozumie taká otázka, ktorá sama osebe nie je predmetom trestného stíhania, avšak jej riešenie je predpokladom rozhodnutia o vlastnom predmete konania. Keďže riešenie tejto otázky predchádza rozhodnutiu vo veci samej, nazývajú sa tieto otázky predbežné alebo prejudiciálne. Vzhľadom na uvedené, keďže v predmetnej veci nebolo vydané žiadne konkrétne rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktoré by vyššie definované kľúčové otázky zodpovedalo, orgány činné v trestnom konaní, vrátane vyšetrovateľa PZ, sú povinné si tieto otázky posúdiť sami. V prípade, ak tak otvorene odmietajú, okrem rozporu s označeným ustanovením Trestného poriadku sa dostávajú do polohy odmietania výkonu spravodlivosti (denegatio iustitiae).

Pokiaľ chceli podozrivé osoby konať zákonne, prvým nevyhnutným krokom bola zákonná realizácia procesu podľa § 3 ods. 3, resp. ods. 4 zákona o správe majetku štátu, teda realizácia procesu prebytočnosti štátneho hnutelného majetku. Avšak ako vyplýva z označených ustanovení zákona o správe majetku štátu, ani v prípade, ak by bol darovaný hnutelný majetok štátu formálnym spôsobom uvedený do „stavu prebytočnosti“, podozrivé osoby by to žiadnym spôsobom nezabavovalo povinnosti bez zbytočného odkladu s ním naložiť účelne a s maximálnou hospodárnosťou v súlade so zákonom o správe majetku štátu a s osobitnými predpismi. Vyšetrovateľ PZ sa nevysporiadal ani so skutočnosťou, že väčšina darovaného hnutelného majetku štátu nebola v čase darovania v „stave prebytočnosti“ podľa § 3 ods. 3, resp. 4 zákona o správe majetku štátu, a preto s

ním stále bolo možné nakladať na účely ustanovené zákonom, ktorým je predovšetkým zabezpečenie plnenia úloh ozbrojených síl SR. Vyšetrovateľ PZ tiež žiadnym spôsobom nereflektoval na skutočnosť, že zo strany podozrivých osôb došlo aj k porušeniu kontraktu č. RSK/270345350110 uzatvoreným dňa 03.07.2002 medzi ministerstvom obrany SR a Federálnym štátnym unitárnym podnikom Ruské združenie výroby lietadiel MIG (ďalej aj „RSK“) (č. 1. 542 - 550), v znení Dodatočnej dohody č. RSK/2703453510-00144 z dňa 03. 11. 2011.

Vyšetrovateľ PZ žiadnym spôsobom nereflektoval na skutočnosť, že tzv. abonentská zmluva mala byť vypovedaná XXX ako ministrom obrany SR dňa 29.09.2022 (viď výpoveď XXX). Uvedené zásadne spochybňuje účelové obhajobné tvrdenia XXX, podľa ktorého „mali Rusi odísť sami“. Keby k výpovedi zmlúv s Ruskou federáciou (resp. s RSK) podozrivým XXX nebolo došlo, abonentská zmluva by zostala v platnosti a lietadlá MIG-29 by mali príslušný servis a prevádzku.

K posúdeniu otázky škody oznamovateľ uviedol, že zo správy Najvyššieho kontrolného úradu SR (č. 1. 116 - 119) a z trestného oznámenia Najvyššieho kontrolného úradu SR zo dňa 29. 10. 2024 (č. 1. 113 - 115) vyplýva, že Najvyšší kontrolný úrad SR vychádzal primárne z údajov poskytnutých jednak sekciou obrannej politiky Ministerstva obrany SR, ktoré najprv vyčíslilo spôsobenú škodu vo výške 500 842 427,- eur, a jednak z údajov poskytnutých Generálnym štábom Ozbrojených síl SR, ktorý vyčíslil spôsobenú škodu vo výške 502 383 747,- eur, pričom sekcia obrannej politiky Ministerstva obrany SR sa napokon stotožnila so stanoviskom Generálneho štábu Ozbrojených síl SR. Pokiaľ si vyšetrovateľ PZ osvojil aj obhajobné tvrdenia podozrivých osôb týkajúce sa kompenzácií z tzv. Európskeho mierového nástroja (ďalej aj ako „EPF“), opomenul kľúčovú skutočnosť, a sice, že podozrivé osoby v čase protiústavného a protizákonného bezodplatného darovania hnutelného majetku SR Ukrajine minimálne v hodnote 502 383 747,- eur, nemali vedomosť o tom, že vznik predmetnej škody bude z EPF potenciálne kompenzovaný. Ide teda o skutočnosť, ktorá nastala ex post po spáchaní trestného činu, a na ktorej vznik nemali podozrivé osoby akýkoľvek kauzálny vplyv (nespáchanie ďalšieho trestného činu tým, že by sa úmyselne nezapojili a nevyužili by ex post vzniknutú možnosť kompenzácie nemožno považovať za konanie, ktoré by ich zbavovalo trestnoprávnej zodpovednosti za prvotné spáchanie trestného činu). Navyše, pokiaľ vyšetrovateľ PZ v tejto súvislosti uzatvára, že SR má z EPF v budúcnosti údajne dostať finančné prostriedky vo výške 208 109 046,- eur, teda 46,5 % nadobúdacej hodnoty darovaného majetku SR, nevedno, akým spôsobom sa vyšetrovateľ PZ stavia ku (v takom prípade) zvyšku vzniknutej škody vo výške 294 274 701,- eur, ktorá vzniká po odpočítaní sumy, ktorá má byť v budúcnosti preplatená z EPF (208 109 046,- eur), od sumy, ktorú uvádza ministerstvo obrany SR a Najvyšší kontrolný úrad SR ako vzniknutú škodu (502 3 83 747,- eur), a akým spôsobom v tejto súvislosti hodnotí konanie podozrivých osôb z hľadiska hospodárnosti a účelnosti nakladania s hnutelným štátnym majetkom SR. K obhajobným tvrdeniam podozrivých osôb týkajúcich sa rokovaní s veľvyslancom USA, ktoré si opätovne nekriticky a bez ďalšieho vyšetrovateľ PZ v celom rozsahu osvojil, je nutné uviesť, že veľvyslanec USA nie je oprávnený právne záväzne rokovať, predkladať právne záväzné ponuky a uzatvárať právne záväzné dohody. Veľvyslanec USA komunikuje s predstaviteľmi štátu, v rámci ktorého pôsobí, na politickej a právne nezáväznej úrovni, pričom v tejto forme sa štandardne zúčastňuje rôznych diskusií s rôznymi štátnymi predstaviteľmi a poskytuje nezáväzné stanoviská. Je zrejmé, že na základe právne nezáväznej komunikácie s veľvyslancom ktoréhokoľvek štátu nie je možné bez ďalšieho bezodplatne darovať

hnuteľný majetok SR v hodnote veľkého rozsahu inému štátu za absencie akýchkoľvek právne záväzných a vymožitelných záruk. Záverom tejto časti oznamovateľ zdôraznil, že predpokladaná škoda, ktorá vznikla na opatrovanom majetku SR v dôsledku konania podozrivých osôb, je tak veľkého rozsahu (502 383 747,- eur), že aj keby boli obhajobné tvrdenia podozrivých osôb týkajúce sa kompenzácií z EPF (o ktorých v čase spáchania skutku nevedeli a ktorých výška a reálne obdržanie SR zostáva k dnešnému dňu otázne) a kompenzácií v podobe údajných zliav pri nákupe inej vojenskej techniky (ktoré neboli v čase spáchania skutku právne záväzným spôsobom dohodnuté a ktorých výška a reálne obdržanie zostáva k dnešnému dňu rovnako otázne) pravdivými, stále by na protiústavné a protizákonne bezodplatne darovanom hnuteľnom majetku štátu vznikla SR škoda veľkého rozsahu (podľa § 125 ods. 1 Trestného zákona škoda prevyšujúca sumu 650 000,- eur). Preto sú obhajobné tvrdenia podozrivých zavádzajúcimi a účelovými, pričom vyšetrovateľ PZ musí v ďalšom konaní sústrediť svoju primárnu pozornosť predovšetkým na riadne a zákonné ustálenie spôsobenej škody. Okrem už obdržaných podkladov od orgánov štátnej správy (ministerstvo obrany SR) či ústavných orgánov (Najvyšší kontrolný úrad SR), mu za týmto účelom môže slúžiť napríklad znalecké dokazovanie, ktoré by však vzhľadom na už zabezpečený spisový materiál bolo nadbytočným a ne hospodárnym, nakoľko už v danom štádiu konania je bez relevantných pochyb možné škodu zákonným spôsobom ustáliť.

Podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom, ako aj dôkazy prípustné podľa § 119 ods. 5 podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 185 ods. 1 Trestného poriadku opravným prostriedkom proti uzneseniu je sťažnosť.

Podľa § 185 ods. 2 /prvá veta/ Trestného poriadku sťažnosťou možno napadnúť každé uznesenie policajta okrem uznesenia o začatí trestného stíhania.

Podľa § 186 ods. 1 /prvá veta/ Trestného poriadku ak neustanovuje zákon niečo iné, môže sťažnosť podať osoba, ktorej sa uznesenie priamo týka alebo ktorá na uznesenie dala návrh, na ktorý ju zákon oprávňuje; proti uzneseniu súdu môže podať sťažnosť aj prokurátor, a to aj v prospech obvineného.

Podľa § 187 ods. 1 Trestného poriadku sťažnosť sa podáva orgánu, proti ktorého uzneseniu smeruje, a to do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia, s výnimkou sťažnosti proti uzneseniam podľa § 83 ods. 2; ak sa koná podľa § 204 ods. 1, sťažnosť sa podáva do skončenia skráteného vyšetrovania. Ak sa uznesenie

oznamuje tak obvinenému, ako aj jeho zákonnému zástupcovi alebo obhajcovi, plynie lehota od toho oznámenia, ktoré bolo vykonané najneskoršie.

Podľa § 189 ods. 1 Trestného poriadku uznesenie možno napadnúť pre

- a) nesprávnosť niektorého výroku,
- b) zrejmy rozpor výroku s odôvodnením, alebo
- c) porušenie ustanovení o konaní, ktoré uzneseniu predchádzalo, ak toto porušenie mohlo spôsobiť nesprávnosť niektorého výroku uznesenia.

Podľa § 190 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku ak lehota na podanie sťažnosti už všetkým oprávneným osobám uplynula a sťažnosti sa nevyhovelo podľa odseku 1, predloží vec na rozhodnutie policajt prokurátorovi, ktorý vykonáva nad prípravným konaním dozor.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

- a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
- b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak

- a) nie je prípustná,
- b) bola podaná oneskorene, neoprávnenou osobou, osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala alebo ktorá znovu podala sťažnosť, ktorú už predtým výslovne vzala späť, alebo
- c) nie je dôvodná.

Podľa § 215 ods. 1 písm. b), ods. 4 Trestného poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak je dostatočne odôvodnený záver, že tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Zastaviť trestné stíhanie podľa odseku 1 je oprávnený aj policajt, ak nebolo vznesené obvinenie.

Podľa § 8 Trestného zákona trestný čin je protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 124 ods. 1 Trestného zákona škodou sa na účely tohto zákona rozumie ujma na majetku alebo reálny úbytok na majetku alebo na právach poškodeného alebo jeho iná ujma, ktorá je v príčinnej súvislosti s trestným činom, bez ohľadu na to, či ide o škodu na veci alebo na právach. Škodou sa na účely tohto zákona rozumie aj získanie prospechu v príčinnej súvislosti s trestným činom.

Podľa § 125 ods. 1 a 2 Trestného zákona škodou malou sa rozumie škoda prevyšujúca sumu 700 eur. Škodou väčšou sa rozumie škoda prevyšujúca sumu 20 000 eur. Značnou škodou sa rozumie škoda prevyšujúca sumu 250 000 eur. Škodou veľkého rozsahu sa rozumie škoda prevyšujúca sumu 650 000 eur. Tieto hľadiská sa použijú rovnako na určenie výšky prospechu, hodnoty vecí a rozsahu činu.

Ak tento zákon v osobitnej časti vyžaduje v základnej skutkovej podstate spôsobenie škody ako majetkový následok trestného činu a neuvádza jej výšku, má sa za to, že musí byť spôsobená aspoň škoda malá.

Podľa § 128 ods. 1 Trestného zákona sa verejným činiteľom okrem iných rozumie člen vlády.

Podľa § 237 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona zločinu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku sa dopustí ten, kto inému spôsobí škodu veľkého rozsahu tým, že poruší všeobecne záväzným právnym predpisom ustanovenú povinnosť alebo povinnosť uloženú právoplatným rozhodnutím súdu alebo vyplývajúcu zo zmluvy opatrovať alebo spravovať cudzí majetok.

Podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 4 písm. b) Trestného zákona zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa sa dopustí verejný činiteľ, ktorý v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech, vykonáva svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu, a spôsobí tým škodu veľkého rozsahu.

Podľa § 1 ods. 3 zákona č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná, má prednosť pred ustanoveniami tohto zákona.

Podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi.

Na základe sťažnosti podanej oznamovateľom som preskúmal napadnuté uznesenie vyšetrovateľa PZ, ako aj konanie, ktoré predchádzalo jeho vydaniu. Dôkladným preskúmaním sťažnosti a na vec sa vzťahujúceho spisového materiálu mám za to, že hoci bola podaná oprávnenou osobou a v zákonnej lehote, nie je dôvodná.

Postup vyšetrovateľa PZ podľa § 215 ods. 1 písm. b), ods. 4 Trestného poriadku hodnotím ako opodstatnený a zákonný. Konštatujem, že vyšetrovateľ PZ mal v danom štádiu konania dostatočný podklad vyžadovaný na kvalifikované rozhodnutie o podanom trestnom oznámení, nakoľko všetky podstatné skutočnosti vyplynuli z doposiaľ vykonaných dôkazov, pričom akékoľvek dopĺňanie skutkového stavu vykonaním ďalších dôkazov by bolo nadbytočné, neúmerne by predĺžilo trestné konanie a v konečnom dôsledku by nevedlo k vyvodu trestnoprávnej zodpovednosti konkrétnej osoby.

Z predloženého spisového materiálu vyplýva, že vyšetrovateľ PZ zistil skutkový stav najmä na základe skutočností vyplývajúcich z trestného oznámenia a jeho príloh, protokolu a správy Najvyššieho kontrolného úradu, výsluchov bývalých členov dočasne poverenej vlády SR – Bc. XXX (bývalý minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky) a podozrivého PhDr. XXX, PhD. (bývalý minister obrany Slovenskej republiky), príslušníkov ozbrojených síl SR - Ing. XXX, gen. Ing.

XXX (náčelník Generálneho štábu Ozbrojených síl SR), Ing. XXX, XXX (obranný poradca Ministerstva obrany SR), zabezpečením písomných správ a listín od Generálneho štábu Ozbrojených síl SR, Najvyššieho kontrolného úradu, zabezpečením záznamu zo zdvorilostného prijatia mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca USA XXX u ministra obrany SR XXX, zabezpečením kontraktu medzi Ministerstvom obrany SR a Federálny štátnym unitárnym podnikom Ruské združenie výroby lietadiel MIG, zabezpečením stanovísk Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR ako aj zabezpečením zvukového záznamu z rokovania vlády SR k návrhu na uzavretie Dohody zo dňa 17.03.2023. Na podklade týchto dôkazov vydal citované uznesenie, ktoré dostatočne odôvodnil. V odôvodnení svojho uznesenia uviedol najmä, že zo zabezpečeného zvukového záznamu z rokovania vlády SR k návrhu na uzavretie Dohody zo dňa 17.03.2023, ktorý bol zabezpečený do spisu vyplýva, že predkladateľom návrhu na uzavretie Dohody bol bývalý minister obrany PhDr. XXX. Na tomto rokovaní vlády boli jej členom predložené stanoviska MZVaEZ SR, náčelník GŠ OS SR gen. XXX členom vlády SR zodpovedal ich otázky, týkajúce sa technického stavu darovanej vojenskej techniky. V závere rokovania vlády bývalý predseda vlády SR XXX skonštatoval, že návrh Dohody vláda SR konsenzuálne schválila. Schválenie Dohody Vládou SR nie je možné považovať za konanie, ktoré by naplnilo zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku, nakoľko vláda nie je právnickou osobou podľa osobitného zákona, inak povedané správcom majetku tak, ako to má na mysli skutková podstata uvedeného trestného činu, teda vláda neporušila žiadnu svoju povinnosť vyplývajúcu zo všeobecne záväzných právnych predpisov spravovať alebo opatrovať majetok, nakoľko konala v súlade s prenesenou právomocou dojednávať niektoré medzinárodné zmluvy. Darovanie vojenskej techniky v súlade s právnym poriadkom SR, všeobecnými zásadami medzinárodného práva, ako aj záväzkami SR vyplývajúcimi z iných medzinárodných dokumentov bolo vhodným riešením nakladania s majetkom štátu, ktorý majetok SR nevyužívala z dôvodu dlhodobej technickej nespôsobilosti, ktorý si vyžadoval každoročné údržbové náklady vo výške niekoľko miliónov eur, je možné považovať za efektívne nakladanie s majetkom štátu. Uvedený zákon o správe majetku štátu neobsahuje priamy právny titul pre darovanie hnutelných vecí vo vlastníctve štátu, preto sa predmetný dar SR realizoval formou medzinárodnej zmluvy, ktorou je SR viazaná a ktorá má prednosť pred ustanoveniami zákona o správe majetku štátu. Z uvedeného dôvodu prebytočnosť k darovanému majetku Ukrajine nemusela byť realizovaná. Z predmetného vyplýva, že nebola naplnená subjektívna ani objektívna stránka trestného činu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 Trestného zákona. Členovia vlády SR schválením Dohody neporušili žiadne povinnosti opatrovať alebo spravovať cudzí majetok, nekonali protiprávne a nespôsobili škodu SR, darovaním zastaralej vojenskej techniky za vhodnú kompenzáciu sa správali ako dobrý hospodár. Generálny štáb OS SR nemá vedomosť o vzniku a riešení škody na uvedenom darovanom majetku. Vláda SR teoreticky mala možnosť ovplyvniť výšku preplatenia darovaného materiálu z fondu EPF, avšak na základe skúsenosti delegáta SR vo výbore EPF z praxe to bolo nereálne, nikdy sa nestalo, že by niektorá krajina dostala väčšiu mieru preplatenia, ako iné krajiny. S výškou preplatenia museli súhlasiť všetky ostatné krajiny, pričom všetkým krajinám bol darovaný materiál preplatený v rovnakej percentuálnej miere v danej tranži. Dňa 17.03.2023 na rokovaní vlády SR k návrhu na uzavretie Dohody predkladateľ návrhu PhDr. XXX vláde SR predložil vyššie uvedené stanoviská MZVaEZ SR z 16.3.2023 o tom, že predkladaný návrh dohody je medzinárodnou

zmluvou vládnej povahy v zmysle čl. 4 ods. 1 písm. b) Pravidiel pre uzatváranie medzinárodných zmlúv a zmluvnú prax, že podlieha schváleniu vládou SR podľa čl. 119 písm. f) Ústavy SR a to v rozsahu právomoci zverenej prezidentkou SR, že posudzovaná otázka darovania hnuteľného majetku nie je zásadnou otázkou zahraničnej politiky, ale spôsobom jej realizácie konkrétnou formou pomoci a že nie je medzinárodnou zmluvou vojenskej povahy podľa čl. 7 ods. 4 Ústavy SR. V prípade trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa si naplnenie zákonných znakov skutkovej podstaty trestného činu vyžaduje výkon právomoci verejného činiteľa spôsobom odporujúcemu zákonu, to znamená porušovať alebo obchádzať zákony alebo právne predpisy, čo nebolo v preverovanom konaní potvrdené, nakoľko vláda schválila Dohodu na základe prenesených kompetencií prezidentky SR, ktorá poverila odvolanú a dočasne poverenú vládu výkonom jej obmedzenej právomoci v súlade s ústavou a platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi. Otázka možnosti porušenia ústavy a kompetencií odvolanej a dočasne poverenej Vlády SR na schválenie Dohody nepatrí do právomoci rozhodovania orgánov činných v trestnom konaní, ale Ústavného súdu SR. Taktiež nebolo preverovaním preukázané, že by bola úmyselným konaním členov Vlády SR spôsobená škoda alebo neoprávnený prospech, ktorý je ďalším zákonným znakom daného trestného činu. Za darovaný vojenský materiál dostane SR z fondu EPF finančné prostriedky vo výške 46,5 % ich nadobúdacej hodnoty spred cca 40 rokov. Po vojenskom napadnutí Ukrajiny Ruskou federáciou a po prenesení kompetencií prezidentky na dočasne poverenú vládu, vláda SR v úmysle podpory úsilia Ukrajiny realizovať svoje právo na sebaobranu voči agresii rozhodla o darovaní vojenskej techniky Ukrajine, tak ako to urobili aj ďalšie štáty. Táto vojenská technika bola vo vlastníctve SR a pôvodne mala byť využívaná na plnenie úloh Ozbrojených síl SR v rámci obrany vzdušného priestoru SR. Jej technický stav však z dôvodu dlhodobej nedostupnosti náhradných dielov neumožňoval jej použitie, darovaná vojenská technika teda nebola schopná plniť úlohy v prospech Ozbrojených síl SR. Navyše si táto málo využívaná vojenská technika vyžadovala každoročné vynakladanie vysokých finančných prostriedkov na údržbové práce, čo by mohlo byť kvalifikované ako neefektívne a ne hospodárne nakladanie s majetkom štátu. Darovaním vojenskej techniky Ukrajine nedošlo k zásadnému oslabeniu, ohrozeniu ani narušeniu obranyschopnosti SR, nakoľko k vytvoreniu ochrany vzdušného priestoru SR je určený systém integrovanej protivzdušnej a protiraketovej ochrany NATO a ďalších prostriedkov protivzdušnej obrany. Z verejne dostupných zdrojov na internete je možné zistiť, že Maďarská republika sa už v roku 2017 snažila predat' 23 kusov stíhačiek MIG-29 za cca 15 miliónov €, no neúspešne. V súčasnej dobe ponúka na predaj 19 kusov stíhačiek MIG-29 s príslušenstvom za cca 9 miliónov €. Slovenskou republikou darovaný vojenský materiál Ukrajine (stíhačky MiG-29, odpaľovacie zariadenie KUB s príslušnými náhradnými dielcami, radarová stanica KUB) bol schválený na preplatenie z Európskeho mierového nástroja, pričom SR by za technicky zastaralé a pre OS SR už nepoužiteľné stíhačky s príslušenstvom, ktorých nadobúdacia cena v rokoch 1989 - 1995 bola v sume 447 546 339 €, mala dostať sumu vo výške cca 208 109 046 € a za darované systémy KUB s príslušenstvom, ktorých nadobúdacia hodnota v rokoch 1979 - 1983 bola vo výške 8.043.320 €, sumu vo výške 3.887.728 €, ktoré SR môže použiť na nákup modernej vojenskej techniky.

Vyhodnotením sťažnosti oznamovateľa a dôkazov zabezpečených vo vyšetrovacom spise som sa stotožnil s názorom vyšetrovateľa PZ a to, že vykonaným vyšetrovaním neboli zistené také skutočnosti resp. protiprávne konanie,

ktoré by naplňali formálne znaky kladené na skutkovú podstatu zločinu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona v jednočinnom súbehu so zločinom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 4 písm. b) Trestného zákona a ani priestupku.

K obsahu samotnej sťažnosti, resp. pre doplnenie argumentácie vyšetrovateľa PZ uvádzam, že trestným činom môže byť len protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v Trestnom zákone. Protiprávnosť vo všeobecnosti znamená správanie či stav, ktorý je v rozpore s právnymi normami. Aby išlo o trestný čin, musí byť jeho protiprávnosť ustanovená znakmi uvedenými v Trestnom zákone, teda vyjadrenými právnymi normami tvoriacimi obsah Trestného zákona, tak ako to vyžaduje § 8 Trestného zákona. Preto protiprávnosť trestného činu je nutné vždy vyvodzovať iba z právnych noriem trestného práva tvoriacich súhrn znakov trestného činu. Pod pojmom znaky uvedené v Trestnom zákone sa rozumejú znaky objektívnej a subjektívnej povahy ako znaky skutkovej podstaty trestného činu (objekt, objektívna stránka, subjekt, subjektívna stránka). Obligatónymi súčasťami objektívnej stránky sú konanie, následok a príčinná súvislosť medzi konaním a následkom. Konaním je určitá ľudská činnosť (komisívne a omisívne trestné činy). Pod pojmom následok sa rozumie ohrozenie alebo porušenie záujmu chráneného Trestným zákonom, teda objektu. Rozlišujeme preto následok ohrozujúci, prejavujúci sa pri ohrozovacích trestných činoch a následok poruchový, prejavujúci sa pri poruchových trestných činoch vznikom reálnej ujmy na objekte. Príčinná súvislosť medzi konaním a následkom (kauzálny nexus) – znamená, že trestnoprávne relevantný následok vymedzený v skutkovej podstate trestného činu musí byť priamo spôsobený protiprávnym konaním vymedzeným v tejto skutkovej podstate.

Objektom trestného činu porušovania povinností pri správe cudzieho majetku v zmysle § 237 Trestného zákona je cudzí majetok. Predmetom ochrany sú i ďalšie majetkové hodnoty. Pri veciach môže ísť o hnutelne i nehnuteľné veci, ale i o cenné papiere či ovládateľnú prírodnú energiu, alebo právo či pohľadávku. Taktiež môže ísť o majetok, ktorý je v spoluvlastníctve páchatela a iných osôb. Útok pri tomto trestnom čine môže smerovať proti celému spravovanému majetku alebo len proti jeho časti. Cudzí majetok je majetok, ktorý nepatrí úplne alebo sčasti páchatelovi. Objektívna stránka spočíva v tom, že páchatel inému spôsobí škodu aspoň malú tým, že poruší povinnosť ustanovenú právnym predpisom, právoplatným rozhodnutím súdu alebo zmluvou opatrovať alebo spravovať cudzí majetok. Podstatou tohto konania je, že vznikla škoda, a nie, či sa páchatel alebo iná osoba obohatila uvedeným konaním. Subjektom, teda páchatelom tohto trestného činu sú len osoby, ktoré majú povinnosť opatrovať alebo spravovať cudzí majetok, teda osoby, ktoré sú povinné spravovať záležitosti iných osôb. Pokiaľ ide o prečin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 238 Trestného zákona, tak objektívna stránka spočíva v tom, že páchatel z nedbanlivosti inému spôsobí škodu aspoň značnú tým, že poruší povinnosť ustanovenú právnym predpisom alebo právoplatným rozhodnutím súdu opatrovať alebo spravovať cudzí majetok. V porovnaní s § 237 Trestného zákona nie je možné vyvodiť trestnú zodpovednosť za nedbanlivostné porušenie povinnosti spravovať alebo opatrovať cudzí majetok, ak takáto povinnosť vyplýva zo zmluvy.

Objektom trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa v zmysle § 326 Trestného zákona je záujem na riadnom výkone právomoci verejných činiteľov a

na výkone práv a povinností fyzických osôb a právnických osôb. Objektívna stránka skutkovej podstaty tohto trestného činu spočíva v konaní verejného činiteľa, ktorý koná s úmyslom (tu už ide o subjektívnu stránku) spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech niektorým z konaní uvedených v ods. 1 pod písm. a) až c). Zákonné znaky v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zaobstarať sebe alebo inému neoprávnený prospech vyjadrujú pohnútku (motív) konania páchatel'a. Uvedené znaky sú rovnocenné a majú alternatívne postavenie. Uvedený motív ako zložka subjektívnej stránky konania páchatel'a, ktorá iniciuje jeho konanie, musí byť preukázaný (k tomu porovnaj R39/2001).

Pojem škoda v Trestnom zákone vyjadruje takú ujmu alebo získanie takého prospechu v príčinnej súvislosti s trestným činom, ktorá je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t. j. peniazmi (a to aj v prípade, že sa prejavuje v čisto subjektívnej sfére jednotlivca ako je napríklad ochrana osobnosti, samozrejme škoda musí mať objektívny charakter), a je teda z hľadiska náhrady škody (ak nedochádza k naturálnej reštitúcii) napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým poskytnutím peňazí (k tomu porovnaj R 55/1971 CV).

Objasňovanie a zisťovanie skutkového stavu veci sa zameriava na tri základné aspekty: skutok, jeho páchatel'a a subsumovanie skutku pod normu, ktorá bola skutkom dotknutá (porušená). Vzťahy medzi týmito tromi aspektmi je možné znázorniť trojuholníkom, ktorého vrcholy tvoria skutok, páchatel' a norma. Vyskytujú sa pritom nasledujúce otázky: zistenie skutku a jeho následku, resp. účinku, zistenie páchatel'a (z procesného hľadiska podozrivej osoby, neskôr obvineného), jeho trestnej zodpovednosti a osobnostnej charakteristiky, konštatovanie ustanovenia zákona, resp. normy v ňom obsiahnutej, vzťah páchatel'a k činu (subjektívna stránka), vzťah páchatel'a k norme, vzťah skutku k norme.

V zmysle ustanovení čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 dohovoru o ochrane ľudských práva a základných slobôd má účastník súdneho konania právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, v ktorom sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vysporiada so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami a dôkazmi, ktoré sú na rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné, a teda na také rozhodnutie, ktoré nie je zjavne neodôvodnené ani arbitrárne (II. ÚS 495/2015).

Oznamovateľ namieta závery vyšetrovateľ'a PZ ohľadom toho, že vláda SR nie je správcom majetku tak, ako to vyžaduje § 237 Trestného zákona, pričom oznamovateľ tvrdí, že subjekt trestného činu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona je naplnený, keď za správcu majetku štátu je podľa § 3 ods. 7 zákona o ozbrojených silách nutné považovať primárne ministerstvo obrany SR a súčasne za správcu majetku štátu je pri rozhodovaní o bezodplatnom prevode majetku štátu podľa § 1 ods. 1 písm. d) zákona o správe majetku štátu nevyhnutné považovať aj vládu SR ako vrcholný orgán výkonnej moci, nakoľko rozhodovanie o bezodplatnom prevode majetku štátu nepochybne patrí pod pojem „spravovania majetku štátu“. V tejto súvislosti považujem za potrebné uviesť, že vláda Slovenskej republiky je podľa článku 108 Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Z.z. definovaná ako najvyšší orgán výkonnej moci. Táto základná ústavná charakteristika ju etabluje ako ústredný politický a výkonný orgán štátu, ktorý zásadne ovplyvňuje smerovanie štátnej politiky

a ich realizáciu. Vláda sa skladá z predsedu, podpredsedov a ministrov, ktorí tvoria kolegiálny orgán s určitými monokratickými prvkami, kde predseda vlády vychádza ako primus inter pares a jednotliví ministri majú v rámci svojich rezortov samostatné právomoci. Funkčne je vláda koncepčným centrom štátu, ktoré tvorí a uskutočňuje štátnu politiku. Jej primárnym poslaním je vykonávať štátnu správu a zabezpečovať jej realizáciu na celom území Slovenska. Vláda je zároveň riadiaceho a koordinačného charakteru – riadi a kontroluje činnosti všetkých orgánov štátnej správy na základe medzinárodných, obranných, politických, ekonomických a hospodárskych záujmov štátu. Ako politický orgán vláda odvodzuje svoju legitimitu priamo od občanov. Z hľadiska právnych právomocí má vláda právo zákonodarnej iniciatívy – môže predkladať Národnej rade návrhy zákonov – a vlastnú normotvornú právomoc, pretože vydáva nariadenia vlády na vykonanie zákonov v medziach nimi stanovených. Jej právne postavenie upravuje okrem Ústavy Slovenskej republiky aj Zákon č. 575/2001 Z.z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy, ktorý špecifikuje jej kompetencie a vnútornú organizáciu. Avšak z perspektívy majetkovej správy je potrebné prisvedčiť oznamovateľovi, že vláda je štátnym orgánom bez právnej subjektivity, čo znamená, že koná v mene Slovenskej republiky, nie vo vlastnom a ako taká, nemôže byť pri úkonoch správy majetku štátu bez ďalšieho vyňatá z pôsobnosti zákona č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu. Z uvedeného však existujú výnimky, ako napríklad prioritá medzinárodných zmlúv pred zákonom o správe majetku štátu podľa § 1 ods. 3 zákona 278/1993 Z.z. Inými slovami, subjektom, resp. páchatelom trestného činu porušovania povinností pri správe cudzieho majetku v zmysle § 237 Trestného zákona, za splnenia ďalších podmienok, môže byť aj vláda Slovenskej republiky, resp. jej členovia. Ak by tomu tak vo všeobecnosti nebolo, trestné stíhanie v tejto veci by nemohlo byť ani začaté a nemohlo by dôjsť ani ku skúmaniu existencie ďalších obligatórnych znakov skutkových podstat trestných činov, pre ktoré je trestné stíhanie vedené.

Oznamovateľ ďalej namieta závery vyšetrovateľa PZ vo vzťahu k povahe Dohody medzi dočasne poverenou vládou SR a Kabinetom ministrov Ukrajiny o darovaní vojenského materiálu uzatvorenej dňa 17. 03. 2025, teda že v danom prípade nejde o medzinárodnú zmluvu, ktorá má prednosť pred zákonom a dočasne poverená vláda SR nebola oprávnená predmetnú dohodu uzavrieť. Oznamovateľ v tejto súvislosti prednáša tiež námietky ohľadom vojenskej povahy Dohody, pričom má zato, že predstavovala realizáciu závažnej otázky vnútornej a zahraničnej politiky.

V tejto súvislosti je potrebné pozastaviť sa nad otázkou subjektívnej stránky stíhaných trestných činov, pričom tak pri trestnom čine porušovania povinností pri správe cudzieho majetku podľa § 237 Trestného zákona, ako aj v prípade trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 Trestného zákona sa vyžaduje úmyselné zavinenie vo forme priameho alebo nepriameho úmyslu, pričom tento musí byť prítomný v čase spáchania skutku, v tomto prípade v čase uzavretia Dohody. Z hľadiska naplnenia subjektívnej stránky stíhaných trestných činov by členovia dočasne poverenej vlády SR v čase uzavretia Dohody museli mať vedomosť, že na jej uzatvorenie nemajú oprávnenie, napriek tomu túto uzavru, pričom konajú v úmysle spôsobiť Slovenskej republike škodu (§ 326 Trestného zákona), resp. škodu uzavretím Dohody Slovenskej republike spôsobia (§ 237 Trestného zákona), čoho sú si vedomí. Na zodpovedanie otázky, či bola naplnená subjektívna stránka stíhaných trestných činov je primárne potrebné zistiť, akými

informáciami členovia dočasne poverenej vlády v čase uzatvorenia Dohody disponovali.

Zo zvukového záznamu rokovania vlády zo dňa 17.03.2023 vyplýva, že návrh na uzavretie dohody medzi vládou SR a Kabinetom ministrov Ukrajiny o darovaní vojenského materiálu na rokovanie predložil vtedajší minister obrany SR XXX, ktorý uviedol, že ide o medzivládnu dohodu nevojenského charakteru, o čom má písomné potvrdenie ministra zahraničných vecí SR, že nejde o medzivládnu dohodu vojenskej povahy. V súvislosti s týmto návrhom minister obrany členom vlády SR predložil k nahliadnutia materiál so stupňom utajenia vyhradené, kde viaceré zložky, najmä náčelník generálneho štábu informuje ministra obrany SR o tom, v akom technickom stave sú lietadlá MIG-29, a že sú pre potreby Ozbrojených síl SR z dôvodu zlého technického stavu, z dôvodu nevytrénovanosti pilotov nepoužiteľné alebo nevyužiteľné. Zároveň minister obrany SR členov vlády informoval, že Slovenská republika má k dispozícii ponuku od vlády USA oficiálne deklarovanú veľvyslancom USA na oficiálnom prijatí na Ministerstve obrany SR, k čomu má tiež aj záznam, kde vláda USA ponúka v prípade, že by sa vláda SR rozhodla darovať lietadlá MIG-29, adekvátne náhradné diely a tiež odpaľovacie zariadenia KUB a k tomu rakety a náhradné diely na Ukrajinu, 12 nových vrtuľníkov Viper s adekvátnym výcvikom pre našich pilotov a pozemný technický personál a tiež 529 rakiet Hellfire, ktoré sú pre potreby obrany SR potrebné (ponuka bola daná cca týždeň pred rokaním vlády). Tiež bude SR z európskeho mierového nástroja preplatených 50 – 60 % hodnoty lietadiel MIG-29 a ďalšieho darovaného materiálu. Náčelník Generálneho štábu SR generál XXX v tejto súvislosti potvrdil nevyužiteľnosť lietadiel MIG-29, resp. ich nespôsobilosť pre zabezpečenie obranyschopnosti SR (neexistuje ich podpora v rámci prevádzky, naposledy boli modernizované v roku 1996, dostupných MIGov bolo 4 kusy v priebehu jedného dňa, ktorý počet nezabezpečoval výcvik pilotov, preto ozbrojené sily SR disponovali 5 pilotmi schopnými pilotovať tieto lietadlá, neexistuje dostatok náhradných dielov a munície). Ďalej sa vyjadroval k využiteľnosti ponúkaných vrtuľníkov Viper. Náčelník generálneho štábu vláde jednoznačne odporučil dohodu o darovaní schváliť. Bývalý minister obrany SR XXX doplnil, že so znením dohody o darovaní vojenskej techniky Ukrajine súhlasí aj prezidentka SR XXX, pričom zastáva názor, že dočasne poverená vláda má právo v zmysle čl. 119 bod f) Ústavy SR takúto dohodu uzavrieť.

Svedok Bc. XXX, bývalý minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, uviedol, že na jar roku 2023 vláda SR viackrát rokovala o otázke darovania lietadiel MIG-29 na Ukrajinu, pričom sa riešili dve otázky, a to 1. či môže a vie využívať lietadlá MIG-29 armáda SR a 2. či je darovanie právne možné, vzhľadom na to, že vláda je v demisii. Na prvú otázku členovia vlády dostali od predstaviteľov rezortu obrany jednoznačnú odpoveď, že lietadlá MIG-29 už slovenská armáda využívať nemôže, pretože vzhľadom na vojnu na Ukrajine ich už s pomocou ruskej strany nevieme servisovať a preto sú uzemnené, čiže de facto nelietajú. Na druhú otázku dostali členovia vlády od predstaviteľov rezortu obrany a zahraničných vecí odpoveď, že je to právne možné, taktiež disponovali kladnou odpoveďou od prezidentky SR, ktorá vládu v demisii poverila výkonom ústavných kompetencií. Taktiež bol vláde predložený dokument z Ministerstva zahraničných vecí SR v tom zmysle, že nejde o zásadnú zmenu zahraničnej politiky. Na vláde riešili aj otázku, či by sa lietadlá MIG-29 nedali predať, pričom dostali odpoveď, že Maďarsko nevie svoje MIG-29 predať už niekoľko rokov. Riešili aj otázku finančnej kompenzácie za

darované lietadlá MIG-29, pričom zo strany predstaviteľov rezortu obrany a zahraničných vecí bolo povedané, že americká strana prisľúbila, že tento dar bude finančne kompenzovať v rámci nákupu vrtuľníkov Viper (k tejto otázke svedok videl dokument podpísaný americkou stranou z obdobia jari 2023), k čomu za Ministerstvo obrany SR na vyššie uvedené otázky odpovedal vtedajší minister XXX a ďalší predstavitelia rezortu vrátane predstaviteľov generálneho štábu ozbrojených síl SR a za Ministerstvo zahraničných vecí SR vtedajší minister XXX.

Podozrivý PhDr. XXX, PhD. bývalý minister obrany SR uviedol, že stíhacie lietadlá MIG-29 boli v čase darovania už uzemnené a nepoužívané v systéme obrany SR. Ich užívanie bolo ukončené z dôvodu, že vláda XXX uzatvorila zmluvu na nákup nových stíhacích lietadiel F16 a v tejto súvislosti rozhodla o ukončení výcviku nových pilotov na MIG-29 a ukončení akejkoľvek modernizácie lietadiel MIG-29. Na základe zhodnotenia technického stavu lietadiel, kde v priemere každých 40 minút letu mali piloti chybové hlásenia na systémoch a z dôvodu akútneho nedostatku pilotov nebola SR schopná zabezpečiť požadované nasadenie minimálne 2 lietadiel MIG-29 na pohotovostné nasadenie v systéme NATINAMDS tak, ako je to požadované zo strany NATO. Z uvedeného dôvodu podozrivého oficiálne náčelník Generálneho štábu Ozbrojených síl SR písomne požiadal o schválenie najprv zníženia počtu pohotovostných lietadiel na 1 ks a následné na úplné ukončenie používania lietadiel MIG-29. Po začiatku ruskej agresie voči Ukrajine sa ruská strana jednostranne rozhodla o stiahnutí všetkých technikov z letiska Sliač a SR, čím s okamžitou platnosťou prestali servisovať lietadlá MIG-29. Z uvedeného dôvodu by bolo aj všeobecným ohrozením tieto lietadlá naďalej používať. Od okamžiku keď to vzdušné sily Ozbrojených síl SR vyhodnotili ako neakceptovateľné riziko náčelník Generálneho štábu Ozbrojených síl SR podozrivého požiadal o ukončenie ich prevádzky a ich uzemnenie. Zároveň podozrivý uviedol, že Ministerstvo obrany SR v minulosti uzatvorilo dohodu s ruskou spol. RSK Mig, na základe ktorej SR platila uvedenej firme niekoľko desiatok miliónov eur ročne bez ohľadu na to, koľko hodín a či vôbec lietadla MIG-29 ročne nalietajú, aj z uvedeného dôvodu bolo potrebné tento mimoriadne pre SR nevýhodný vzťah ukončiť. Zároveň SR v rámci rokovania v európskej komisii dohodla s členskými štátmi EU, že z EPF nám po prípadnom darovaní MIGov na Ukrajinu bude preplatených približne 250 miliónov eur. Taktiež podozrivý ako minister obrany SR obdržal list od veľvyslanca USA v SR p. XXX, ktorý oficiálne potvrdil, že SR v prípade odovzdania lietadiel MIG-29 a časti systémov KUB získa významnú zľavu až do výšky 600 miliónov USD pri nákupe nových bojových vrtuľníkov Viper, o ktoré Ozbrojený sily SR prejavili intenzívny záujem s cieľom posilniť obranyschopnosť SR chýbajúcou spôsobilosťou. O uvedených možnostiach náhrady pre SR za prípadné darovanie systémov MIG a KUB bola informovaná ako vláda SR, tak aj výbor pre obranu a bezpečnosť Národnej rady SR. Keďže Ukrajinská strana dlhodobo opakovane a oficiálne požiadala o dodávku MIGov a systémov KUB a žiaden zo spojencov proti tomuto postupu nenamietal, vláda SR na základe mandátu, ktorým disponovala od prezidentky SR a po dôkladnom zvážení, schválila uznesenie o darovaní tohto vojenského materiálu Ukrajine.

Zo znenia článku 4 Pravidiel pre uzatváranie medzinárodných zmlúv a zmluvnú prax (schválené uznesením vlády SR č. 743 z 21. októbra 2009) vyplýva, že

Podľa Ústavy SR a rozhodnutia prezidenta sa zmluvy delia na :

a) „prezidentské zmluvy“, ktoré pred ratifikáciou prezidentom vyžadujú súhlas Národnej rady SR,

b) „vládne zmluvy“, ktoré nevyžadujú súhlas národnej rady a rozsahom záväzkov presahujú rámec pôsobnosti ústredného orgánu štátnej správy ustanovený osobitným zákonom,

c) „rezortné zmluvy“, ktoré nevyžadujú súhlas národnej rady ani vlády a rozsahom záväzkov nepresahujú rámec pôsobnosti ústredného orgánu štátnej správy ustanovený osobitným zákonom.

Vyjadrenie, či ide o zmluvu a aký jej druh podľa ods. 1, dáva Ministerstvo zahraničných vecí SR. Uzatvorené zmluvy sú bez ohľadu na ich delenie podľa ods. 1 pre SR podľa medzinárodného práva rovnako záväzné.

Zo stanovísk ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky Ing. XXX zo dňa 16.03.2023 vyplýva, že v súvislosti s návrhom na uzavretie Dohody medzi vládou Slovenskej republiky a Kabinetom ministrov Ukrajiny o darovaní vojenského materiálu, ktorý na rokovanie vlády predložil minister obrany Slovenskej republiky:

1. Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky sa stotožňuje s predkladateľom materiálu, že predmetná dohoda je medzinárodnou zmluvou vládneho charakteru v zmysle článku 4 ods. 1 písm. b) Pravidiel pre uzatváranie medzinárodných zmlúv a zmluvnú prax a podlieha schváleniu vládou Slovenskej republiky a nie je medzinárodnou zmluvou vojenskej povahy podľa článku 7 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Predkladaný návrh Dohody medzi vládou Slovenskej republiky a Kabinetom ministrov Ukrajiny o darovaní vojenského materiálu je medzinárodnou zmluvou vládneho charakteru v zmysle článku 4 ods. 1 písm. b) Pravidiel pre uzatváranie medzinárodných zmlúv a zmluvnú prax a podlieha schváleniu vládou Slovenskej republiky podľa článku 119 písm. f) Ústavy Slovenskej republiky, a to v rozsahu právomoci zverenej jej prezidentkou SR. Pri materiáloch týkajúcich sa pokračovania darovania vojenského materiálu Ukrajine môže vzniknúť otázka súvisiaca s pôsobnosťou Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, konkrétne vo vzťahu k ustanoveniu článku 119 písm. i) Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého „Vláda rozhoduje v zbore o zásadných otázkach vnútornej a zahraničnej politiky,“ a ktoré sa v aktuálnom ústavnom stave neaplikuje. Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR zastáva názor, že posúdenie zásadnosti významu konkrétnej otázky zahraničnej politiky je viac politickou otázkou ako právnou otázkou. V tomto kontexte je základom pre posudzovanie zásadnosti otázky zahraničnej politiky zahranično-politický postoj Slovenskej republiky k aktuálnej situácii v rámci agresie Ruskej federácie proti Ukrajine. Ak súčasťou podpory Slovenskej republiky vo vzťahu k Ukrajine bola od začiatku vojny aj vojenská pomoc realizovaná formou darovania hnuteľného majetku, je táto forma pomoci súčasťou politického postoja, a teda zahraničnej politiky Slovenskej republiky. Tento zahranično-politický postoj bol vyjadrený aj v uznesení NS SR č. 1454 z 10. mája 2022. Je nesporné, že Ukrajina sa dostala do centra zahranično-politických priorít SR a na základe toho Slovenská republika v priebehu roku 2022 dôrazne podporovala suverenitu, nezávislosť a obnovenie územnej celistvosti Ukrajiny v medzinárodne uznávaných hraniciach a všestranne pomáhala Ukrajine, vrátane vojenskej, ekonomickej a humanitárnej pomoci. V politickej rovine sa aktívne zasadzovala, aby bol Ukrajine udelený kandidátsky štatút na členstvo v EÚ, k čomu došlo na Európskej rade 23. júna 2022. Slovenská republika sa začala angažovať aj v otázke obnovy a rekonštrukcie Ukrajiny, čo potvrdila návšteva ministrov zahraničia, obrany a hospodárstva SR v Kyjeve koncom roka 2022.

V tomto kontexte je zahraničná politika Slovenskej republiky vo vzťahu k Ukrajine jasne zadefinovaná a posudzovaná otázka darovania hnuteľného majetku nie je zásadnou otázkou zahraničnej politiky, ale spôsobom jej realizácie konkrétnou formou pomoci.

Sumarizáciou vyššie uvedených dôkazných prostriedkov zabezpečených v spise možno uzavrieť, že nebolo preukázané, že by členovia dočasne poverenej vlády SR pri uzatváraní Dohody mali vedomosť o tom, že jej uzatvorením prekračujú svoje právomoci, práve naopak, z informácii, ktorými členovia dočasne poverenej vlády SR v čase rozhodovania disponovali vyplýva, že na uzatvorenie Dohody mali oprávnenie, keďže im k tomu poskytol stanovisko na to oprávnený subjekt – Ministerstvo zahraničných vecí SR, ktoré zaujalo na danú problematiku opačný názor ako oznamovateľ, a teda že sa nejedná o medzinárodnou zmluvou vojenskej povahy podľa článku 7 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a súčasne, že sa nejedná o zásadnú otázku zahraničnej politiky. To, že oznamovateľ považuje stanovisko vtedajšieho ministra zahraničných vecí za nesprávne ešte neznamená, že ho mali vtedajší členovia vlády SR spochybňovať. K oznamovateľom načrtnutom podozrení, že vtedajší minister zahraničných vecí SR sa mal vydaním stanoviska v danej veci spolupodieľať na páchaní stíhanej trestnej činnosti uvádzam, že k takémuto spolupáchateľstvu v spise absentujú akékoľvek dôkazy. Keď oznamovateľ namieta, že stanovisko ministra zahraničných vecí je vecne nesprávne a svojvoľné, považujem za potrebné poukázať na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 86/2024 z 25. júna 2024, ktorý potvrdzuje už zaužívanú súdnu prax, že nikoho nemožno stíhať za jeho právny názor, pokiaľ tento nie je prejavom absolútnej svojvôle, rezultujúcej vo vydaní rozhodnutia negujúceho skutkové zistenia, resp. rozhodnutia vyslovene vyznievajúceho v kontraste s právnym predpisom, a to zjavne nad rámec štandardne využiteľných interpretačných metód. Bez nutnosti posúdenia vecnej správnosti stanoviska bývalého ministra zahraničných vecí SR uvádzam, že ho v kontexte citovaného nálezu ústavného súdu nie je možné považovať za svojvoľné. K tejto ústavno-právnej otázke v čase pred uzatvorením Dohody zaujal okrem iných právny názor aj ústavný právnik XXX, Csc., ktorý sa domnieva, že darovanie migov, ktoré nepoužíva slovenská armáda, nepatrí medzi zásadné otázky zahraničnej politiky, pretože v jeho chápaní medzi zásadné otázky patrí napríklad smerovanie Slovenskej republiky a budovanie nových spoluprác alebo ukončenie trvalej existujúcej spolupráce v oblasti zahraničnej politiky, pričom dodal, že uzatvorená Dohoda spadá pod medzinárodné zmluvy, ktoré môže uzatvárať vláda SR. Nie je účelom tohto uznesenia vyriešiť ústavno-právnu otázku ohľadom ústavnosti postupu dočasne poverenej vlády pri schvaľovaní Dohody ako otázku prejudiciálnu, a tým sa „prikloniť“ k jednému z názorových táborov tohto ústavno-právneho problému, avšak považujem za potrebné zdôrazniť, že už samotná existencia plurality názorov na tento ústavno-právny problém vylučuje posúdenie stanovisk vtedajšieho ministra zahraničných vecí SR ako svojvoľné. Inými slovami, ak v čase vydania stanoviska a následného schválenia dohody existovali viaceré možnosti výkladu ústavy, pričom všeobecné výkladové stanovisko Ústavného súdu (len Ústavný súd je orgánom, ktorý môže podať záväzný výklad ústavy) k danej otázke neexistuje, nemožno bývalých členov dočasne poverenej vlády stíhať za priklonenie sa k jednému z v právnej obci rezonujúcemu názoru.

Pokiaľ oznamovateľ ďalej namieta, že vyšetrovateľ PZ sa v tejto súvislosti v rámci napadnutého uznesenia žiadnym spôsobom nevysporiadal s obsahom právnej

analýzy z dňa 27. 02. 2023 spracovanej Právnickou fakultou Univerzity Komenského v Bratislave uvádzam, že uvedená právna analýza neposkytla jednoznačnú odpoveď na nastolenú ústavno-právnu otázku, keď vo svojich záveroch uvádza, že zatiaľ čo obsah právomocí, ktoré zostávajú odvolanej a dočasne poverenej vláde zachované, je viac-menej zrejmý, v prípade tých právomocí, ktoré odvolaná a dočasne poverená vláda už vykonávať nemôže, existuje, najmä vďaka nejednoznačnosti textu Ústavy, viacero podstatných interpretačných a aplikačných problémov. Ide najmä o to, čo možno považovať za zásadné opatrenia na zabezpečenie hospodárskej a sociálnej politiky SR, resp. za zásadné otázky vnútornej a zahraničnej politiky. V prípade právomocí vlády rozhodovať o uvedených otázkach tak v praxi treba vždy v každom jednotlivom prípade posúdiť, so zreteľom na všetky relevantné súvislosti, či daná otázka má, alebo nemá vyššie uvedenú povahu. Aj so zreteľom na tzv. princíp republikánskeho parlamentarizmu, ktorý je v Ústave prítomný, a podľa ktorého platí, že v prípade pochybností o tom, či odvolaná vláda a dočasne poverená vláda určitú právomoc má alebo nemá, sa treba prikloniť skôr k záveru, že dotknutú právomoc nemá. V tejto súvislosti je zrejmé, že aj keď sa analýza PrafUK skôr prikláňa k záveru, že dočasne poverená vláda nedisponovala právomocou na uzatvorenie dohody, sama pripúšťa aj opačný výklad, keď uvádza, že text Ústavy je nejednoznačný, čo prináša viacero podstatných interpretačných problémov. Na základe takýchto záverov nemožno interpretovať stanovisko bývalého ministra zahraničných vecí SR ako svojvoľné, práve naopak, analýza PrafUK potvrdzuje vyššie spomínanú pluralitu právnych názorov na danú problematiku.

K námietkam oznamovateľa, že vyšetrovateľ PZ nevenoval pozornosť ani odborným článkom ústavných právnikov XXX, XXX a XXX, ktorí zaujali podobný názor ako analýza PrafUK uvádzam, že na rozdiel od právnej analýzy tieto názory boli publikované až po skutku, teda po uzatvorení zmluvy. To isté platí aj pokiaľ ide o názor súčasného ministra zahraničných vecí SR. Bez toho, aby som mal ambíciu hodnotiť správnosť zaujatých právnych názorov ústavných kapacít k tejto problematike zostáva faktom, že ide o otázku právne spornú, pričom voči konkrétnej osobe nemožno vyvodiť právnu zodpovednosť pre riadenie sa jedným z viacerých možných interpretácií právnych predpisov, a to ani za situácie, že by sa neskôr táto interpretácia ukázala ako nesprávna. V tomto kontexte nadviažem na ďalšiu z oznamovateľových námietok, že vyšetrovateľ PZ ako otázku predbežnú neskúmal práve túto ústavno-právnu otázku, teda či dočasne poverená vláda SR disponovala oprávnením na uzatvorenie Dohody. Na jednej strane je potrebné dať oznamovateľovi za pravdu v tvrdení, že orgány činné v trestnom konaní sú oprávnené samostatne (okrem výnimiek uvedených v § 7 ods. 2 a 3 Trestného poriadku) posudzovať predbežné otázky, ktoré sa v konaní vyskytnú. Podľa článku 128 ústavy SR ústavný súd podáva výklad ústavy alebo ústavného zákona, ak je vec sporná. Rozhodnutie ústavného súdu o výklade ústavy alebo ústavného zákona sa vyhlasuje spôsobom ustanoveným na vyhlasovanie zákonov. Výklad je všeobecne záväzný odo dňa jeho vyhlásenia. Z uvedeného textu ústavy je zrejmé, že ústavný súd ako jediný disponuje oprávnením všeobecne záväzného výkladu ústavy. Uvedené oprávnenie však neznamená, že orgán aplikujúci právo nemá oprávnenie vykladať ústavu v individuálnej veci, avšak pri jej výklade sa musí pridržovať záväzného výkladu ústavného súdu, pokiaľ k danej problematike existuje. Ako bolo uvedené vyššie, ústavný súd v danej veci doposiaľ nerozhodoval, preto ostáva zväžiť, či je pre rozhodnutie v toto trestnom stíhaní potrebné posúdiť kompetencie dočasne poverenej vlády ako otázku predbežnú, pričom zastávam názor, že tomu

tak nie je. V súlade s vyššie uvedeným odôvodnením tohto uznesenia uvádzam, že na rozhodnutie v tejto trestnej veci nie je podstatné vyriešiť nastolený ústavno-právny problém (alebo sa v tejto otázke obrátiť na ústavný súd), podstatné je, akými informáciami bývalí členovia dočasne poverenej vlády SR v čase uzatvárania Dohody disponovali a či tieto bolo v danom čase možné vyhodnotiť tak, ako ich vyhodnotili, alebo možno prijať záver o jednoznačnej svojvôli pri uplatňovaní svojich kompetencií. S poukazom na odôvodnenie uvedené v predchádzajúcich odsekoch mám zato, že úmyselné prekročenie ich kompetencií zo spisu nevyplýva.

K námietkam oznamovateľa ohľadom uznesenia Ústavného súdu z dňa 01.07.2015 vydaným pod sp. zn. I. ÚS 298/2015 uvádzam, že išlo o rozhodnutie v individuálnej veci, ktorá bola obsahovo rozdielna s otázkou, ktorá je predmetom tohto trestného konania (nominácia kandidátov na sudcov, ktorí by mali pôsobiť za Slovenskú republiku v medzinárodných súdnych orgánoch verzus darovanie vojenskej techniky inému štátu medzivládnu dohodou).

K námietkam oznamovateľa ohľadom vád v ratifikácii Dohody uvádzam, že podľa druhej vety čl. 102 ods. 1 písm. a) Ústavy prezident môže na vládu SR preniesť dojednávanie medzinárodných zmlúv. Toto môže so súhlasom vlády SR preniesť aj na jednotlivých členov vlády SR. Dojednávanie medzinárodných zmlúv podľa druhej vety je prenesené na vládu SR Rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky o prenesení právomoci dojednávať niektoré medzinárodné zmluvy č. 250/2001 Z. z. Interpretácia a aplikácia článku 102 ods. 1 písm. a) sa spája s voľným prístupom. „Dojednávanie medzinárodných zmlúv“ sa interpretuje extenzívne, ako činnosť vymedzená pomocou extenzívneho výkladu čl. 102 ods. 1 písm. a) Ústavy. Podľa bodu 1 rozhodnutia prezidenta SR č. 250/2001 Z. z.:

„Prenášam

a) prípravu a prerokúvanie návrhov medzinárodných zmlúv, na ktoré je potrebný súhlas Národnej rady Slovenskej republiky, na vládu Slovenskej republiky,

b) dojednávanie medzinárodných zmlúv, na ktoré nie je potrebný súhlas Národnej rady Slovenskej republiky, a vo vzťahu k nim aj schvaľovanie a oprávnenie vyjadriť súhlas, že Slovenská republika bude nimi viazaná podpisom, prijatím, schválením, prístupom alebo iným dohodnutým spôsobom, na vládu Slovenskej republiky,

c) so súhlasom vlády Slovenskej republiky dojednávanie medzinárodných zmlúv, na ktoré nie je potrebný súhlas Národnej rady Slovenskej republiky a ktoré nepresahujú rámec pôsobnosti ústredného orgánu štátnej správy ustanovený zákonom, a vo vzťahu k nim aj oprávnenie vyjadriť súhlas, že Slovenská republika bude nimi viazaná podpisom alebo iným dohodnutým spôsobom, na člena vlády Slovenskej republiky povereného riadením príslušného ústredného orgánu štátnej správy.“

Článok 11 Viedenského dohovoru o zmluvnom práve (ratifikovaný SR zákonom č. 15/1988 Zb.) uvádza: „Súhlas štátu s tým, že bude viazaný zmluvou, môže byť vyjadrený podpisom, výmenou listín tvoriacich zmluvu, ratifikáciou zmluvy, jej prijatím, schválením alebo prístupom k nej alebo iným dohodnutým spôsobom.“ Článok 14 špecifikuje ratifikáciu ako jeden z týchto aktov, ktorý vyjadruje súhlas byť viazaný.

Z rozhodnutia prezidenta jednoznačne vyplýva, že na vládu SR vo vzťahu k tzv. medzinárodným vládnyim zmluvám preniesol aj „schvaľovanie a oprávnenie vyjadriť súhlas, že Slovenská republika bude nimi viazaná podpisom, prijatím, schválením, prístupom alebo iným dohodnutým spôsobom (ratifikácia).

K argumentácii oznamovateľa ohľadom potreby realizácie procesu prebytočnosti štátneho majetku podľa § 3 ods. 3, resp. ods. 4 zákona č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu uvádzam, že keďže sa bývalí členovia dočasne poverenej vlády SR spravovali názorom, že ide o medzinárodnú vládnu zmluvu s priamym účinkom, na vykonanie ktorej nie je potrebný zákon, teda že ide o zmluvu, ktorá má prednosť pred zákonom, inými slovami, že sa na jej dojednanie a ratifikovanie zákon o správe majetku štátu nevzťahuje, nemožno im z hľadiska zavinenia pričítať, že postup v zmysle zákona o správe majetku štátu neaplikovali, a to aj za situácie, že by sa riadili nesprávny právny názorom, tak ako to už bolo vysvetlené vyššie.

K námietkam oznamovateľa, že uzatvorením dohody došlo k porušeniu kontraktu č. RSK/270345350110 uzatvoreným dňa 03.07.2002 medzi Ministerstvom obrany SR a Federálnym štátnym unitárnym podnikom Ruské združenie výroby lietadiel MIG uvádzam, že slovenský právny poriadok síce pozná princíp „pacta sunt servanda“ (zmluvy sa majú dodržiavať), avšak jeho porušenie nemá bez ďalšieho trestnoprávnu relevanciu, nakoľko od stíhaných trestných činov, alebo od trestného činu podvodu, treba odlišovať neschopnosť dodržať zmluvný záväzok. V tomto prípade by trestanie trestom odňatia slobody bolo v rozpore s čl. 17 ods. 2 Ústavy SR „Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.“.

K námietkam oznamovateľa ohľadom vypovedania tzv. abonentskej zmluvy (ktorá mala zabezpečovať servis lietadiel MIG-29 ruskými špecialistami) dňa 29.09.2022 bývalým ministrom obrany SR XXX uvádzam, že bez ohľadu na dôvody jej vypovedania, tieto nič nemenia na skutočnosti, že v čase skutku už táto nebola v platnosti, preto ju bývalí členovia vlády SR nemohli brať na zreteľ. Inými slovami, pre vyhodnotenie trestnosti skutku, spočívajúceho v prijatí rozhodnutia o darovaní vojenskej techniky Ukrajine, už abonentská zmluva nevstupovala do procesu rozhodovania, lebo už de facto neexistovala. Z pozície ministra obrany išlo bez pochyby o politické rozhodnutie, ktorého správnosť orgánom činným v trestnom konaní neprislúcha hodnotiť.

K námietkam oznamovateľa ohľadom spôsobenia škody uzavretím Dohody uvádzam, že v priebehu trestného konania bol od Najvyššieho kontrolného úradu (ďalej len ako „NKÚ“) zabezpečený protokol o výsledku kontroly ohľadom darovania hnutel'ného majetku vojenskej povahy Ukrajine č. KA-006/24/1032. NKÚ v predmetnom protokole uvádza, že do Európskeho mierového nástroja (ďalej len ako „EPF“) bolo možné nahlasovať vojenský materiál a techniku buď v účtovných cenách, alebo v trhových cenách. Ministerstvo obrany SR nahlasovalo celkový materiál po jednotlivých položkách v účtovných cenách, pričom nevyužilo možnosť ohodnotiť vojenskú techniku na základe znaleckých posudkov v trhových cenách (čo by vzhľadom na vek a technický stav vojenskej techniky nedávalo ekonomický zmysel). Keďže NKÚ pri vykonávaní kontroly vychádzalo z podkladov z Ministerstva obrany

SR, všade tam, kde uvádza hodnotu darovanej vojenskej techniky, vychádza z jej účtovnej hodnoty, ktorá sa v prípade predmetnej vojenskej techniky neodpisuje, teda neznižuje sa jej účtovná hodnota plynutím času a opotrebenia (výnimku tvoria tzv. oprávky), túto hodnotu nemožno považovať za škodu v zmysle Trestného zákona. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že účtovná hodnota sa nerovná trhovej hodnote vecí. Účtovná hodnota (zostatková cena) predstavuje vstupnú cenu mínus kumulované odpisy a oprávky (ak boli vykonávané), pri zápočte modernizácie (ak bola vykonaná) podľa účtovných predpisov, kým trhovú hodnotu (reálna hodnota) odráža aktuálnu predajnú cenu na trhu alebo odhad. Škodou na účely trestného zákona sa rozumie ujma na majetku alebo reálny úbytok na majetku alebo na právach poškodeného, pričom pri určení jej výšky sa vychádza z jej trhovej hodnoty. Navyše vo vzťahu k stíhacím lietadlám MIG-29 sa v protokole NKÚ neuvádza ani ich účtovná hodnota, tá bola odvodená zo zoznamu odovzdaného vojenského materiálu so žiadosťou o preplatenie EPF. Z dôvodu zistenia, v akom technickom stave a v akej približnej trhovej hodnote bola vojenská technika v čase jej darovania Ukrajine, resp. aká bola jej upotrebitelnosť, bolo nevyhnuté pristúpiť k výsluchu svedkov a vyžiadaniu správ z Ministerstva obrany SR a Generálneho štábu ozbrojených síl SR. K úplnosti poznamenávam, že vyšetrovateľ nemohol pristúpiť k znaleckému ohodnoteniu darovanej techniky, nakoľko táto sa v čase vyšetrovania už na území Slovenskej republiky nenachádza.

Súčasťou spisu je stanovisko náčelníka Generálneho štábu Ozbrojených síl SR k darovaniu vojenskej techniky Ukrajine zo dňa 10.2.2025, z ktorého vyplýva, že stíhacie lietadlá MIG-29 boli vyrobené v roku 1989 – 1995 so stanovenou technickou životnosťou 20 rokov. Čiastočná modernizácia bola vykonaná v rokoch 2004 – 2006, kedy bola výrobcom predĺžená životnosť o ďalších 20 rokov, čo však bolo podmienené vykonávaním opätovných pravidelných kontrol a prác výrobcom lietadiel každých 5 rokov. Prevádzka MIG-29 si vyžadovala permanentnú prítomnosť špecialistov Ruskej federácie na letisku Sliač z dôvodu veľmi častých opráv špeciálnych agregátov lietadiel (nálet na poruchu bol menej ako 1 hodina) a priemerná dostupnosť lietadiel nezabezpečovala dostatočné výcvikové podmienky pre pilotov a personál na udržanie kvalifikácií. Na lietadlách neboli počas ich prevádzky modernizované zbraňové systémy, neboli integrované iné, ako pôvodné druhy leteckej munície, neboli inštalované zariadenia na pokročilú detekciu hrozieb a systémy aktívneho rušenia. Markantným nedostatkom lietadiel bola zastaranosť rádio-lokátorov. Dodávky nových náhradných dielov neboli možné, pretože výrobca RSK MIG pre zastaranú modelovú radu A náhradné diely nevyrábala, prevádzka sa zabezpečovala opravami starých dielov. Od 01.12.2019 boli lietadlá MIG-29 bez riadenej raketovej výbroje z dôvodu ukončenia technického života rakiet, ktorý nebolo možné predĺžiť, pretože spoločnosť, alebo organizácia, ktorá by mala také oprávnenia alebo technológiu na realizáciu prác neexistovala. Od 01.09.2021 vzhľadom na nízku dostupnosť lietadiel MiG-29 a nedostatočný počet letových hodín na výcvik pilotov bola služba v NATINAMDS zabezpečovaná jediným lietadlom MIG-29 (na základe udelenej výnimky). Priemerný nálet na pilota MIG-29 v rokoch 2017 – 2022 predstavoval 50 letových hodín, pričom požadovaný nálet na dosiahnutie a udržanie bojovej kvalifikácie predstavuje 80 až 100 letových hodín na pilota ročne. Prevádzka lietadiel bola obmedzovaná aj kvôli chýbajúcej výstroji pilotov. V závere stanoviska je uvedené, že MIG-29 sú zastaralými stíhacími lietadlami, pričom bez nutnej stálej prítomnosti špecialistov z Ruskej federácie na letisku Sliač a z dôvodu nedostupnosti náhradných dielov a nízkej prevádzkyschopnosti bolo ukončenie

prevádzky týchto lietadiel len otázkou času. Nízky ročný nálet pilotov spôsobený častými poruchami lietadiel (aj za letu) z vyššie uvedených dôvodov reálne ohrozovali bezpečnosť PrV (prvý veliteľ lietadla) počas plnenia úloh a zároveň nebolo možné vycvičiť nových pilotov. Zo stanoviska Úradu vojenského letectva Ministerstva obrany SR k technickému stavu lietadiel MIG-29 v čase ich darovania zo dňa 24.03.2025 vyplýva, že vzhľadom na vojenský konflikt na Ukrajine bolo prevádzkovanie lietadiel MIG-29 v súlade s platnou legislatívou značne obmedzené (prevádzka si vyžadovala permanentnú prítomnosť špecialistov Ruskej federácie na letisku Sliač).

Z vyjadrenia brigádneho generála Ing. XXX vyplýva, že predmet daru (MIG-29) nebolo možné využívať z dôvodu dlhodobej nedostupnosti náhradných dielov, ktorými Vzdušné sily OS SR (ďalej aj ako „VzS“) nedisponovali od zavedenia reštriktívnych opatrení Európskej únie voči Ruskej Federácii. V priebehu mesiaca február 2023 bola prevádzkyschopnosť MIG-29 v počte 2 ks a následne klesla na 1 ks (prevádzkyschopné MIG-29 neboli využívané z dôvodu nedostupnosti výškovej výstroje – leteckých prilieb, dýchacích masiek). Od 6.3.2023 prevádzkyschopnosť lietadiel MIG-29 klesla na 0 ks. Z uvedených dôvodov MIG-29 v prípade potreby, neboli schopné plniť úlohy v prospech OS SR.

Z výsluchu svedka Ing. XXX, riaditeľa odboru zabezpečenia leteckej prevádzky vyplynulo, že Ozbrojené sily SR disponovali 11-timi lietadlami MIG-29, z ktorých bolo letu schopných 2 až 4 kusy, z ostatných sa brali náhradné súčiastky na leteckej základni Sliač. Po začatí vojny na Ukrajine museli zamestnanci ruskej firmy, ktorá opravovala lietadlá MIG-29 a starala sa o ich prevádzky schopnosť, opustiť územie SR, preto nastal problém s opravami a náhradnými súčiastkami. Po darovaní lietadiel Ukrajine, tie ktoré boli letu schopné odleteli, ostatné si Ukrajinci odviezli na náhradné diely. Následne leteckú pohotovosť na našom území zabezpečovali zahraniční partneri z okolitých štátov, ktorí sú členmi NATO. Takto je to doteraz, Slovenská republika už síce disponuje lietadlami F16 z USA, v súčasnosti však prebieha príprava na ich plnohodnotnú prevádzku.

Z výsluchu gen. Ing. XXX, náčelníka Generálneho štábu ozbrojených síl SR, vyplynulo, že prevádzka lietadiel MIG-29 bola dlhodobo obmedzená z technických a personálnych dôvodov ešte pred ich darovaním na Ukrajinu. V roku 2019-2021 ozbrojené sily museli požiadať velenie Aliancie o obmedzenie podmienok vykonávania ochrany vzdušného priestoru Aliancie z dôvodu expirácie života rakiet R71, ktoré boli vo výzbroji MIGov. Následne v roku 2020 a 2021 z dôvodu nedostatku pilotov ozbrojené sily požiadali o výnimku na držanie pohotovosti len jedným lietadlom. Začiatkom septembra 2022 minister obrany SR oficiálne oznámil na verejnosti, že zastavuje prevádzku lietadiel MIG-29. Reálne sa to stalo na základe informačnej správy 27.9.2022. V roku 2023 vláda SR rozhodla o darovaní lietadiel MIG-29 na Ukrajinu, pričom svedok bol prítomný na rokovaní vlády SR, kde ho pozval vtedajší minister obrany XXX, kde prítomných krátko oboznámil s technickým stavom lietadiel a obmedzeniami, ktoré objektívne bránili ich plnohodnotnému využitiu. Darovaním MIG-29 podľa názoru svedka nedošlo k zásadnému ohrozeniu vzdušného priestoru SR, vzdušný priestor SR chránili partneri z NATO.

Z výsluchu Ing. XXX, náčelníka oddelenia operačného plánovania Ozbrojených síl SR, ktorý vo februári 2023 vypracoval informáciu o technickom stave

lietadiel MIG-29, vyplynulo, že tieto lietadlá v dobe ich darovania už neboli schopné lietania a ochrany vzdušného priestoru SR. Tie asi štyri lietadlá MIG-29, ktoré z územia SR na Ukrajinu odleteli, spojazznili ukrajinskí technici. Vypovedaním abonentskej zmluvy s Ruskom ozbrojené sily prišli o dodávky náhradných dielov a servis. Ozbrojené sily mali k dispozícii málo pilotov schopných lietať na Migoch, noví piloti sa školili už na iné lietadlá typu F16. Taktiež chýbala výšková výstroj pre pilotov a dvojmiestne verzie MIG-29, v detailoch odkázal na predmetnú správu.

Zo správy Generálneho štábu Ozbrojených síl SR zo dňa 09.09.2025 k technickému stavu darovaného odpaľovacieho zariadenia KUB a radarovej stanice KUB vyplýva, že v rámci predmetnej tranže boli zo zostavy 11.b VzS Nitra darované dve odpaľovacie zariadenia KUB z celkového počtu 16 kusov a jedna radarová stanica KUB z celkového počtu 4 kusov. Odpaľovacie zariadenia KUB boli funkčné, ale v zlom technickom stave, bez vykonanej generálnej opravy a modernizácie, s obmedzenou pohyblivosťou bez možnosti používania v teréne. Náhradné diely boli čiastočne dostupné, pričom ich vek bol viac ako 40 rokov. U náhradných dielov sa nevykonávala technická kontrola. Radarová stanica KUB bola v zlom technickom stave, pričom sa na nej nevykonala generálna oprava a modernizácia. Bola čiastočne funkčná bez niektorých funkcionalít. Z dôvodu zistenia závažnej poruchy (závady na plynovej turbíne 2PV8) v čase pred darovaním materiálu bol predpoklad jej zaradenia ako neprevádzkyschopnej. Všetky darované protilietadlové rakety KUB boli po skončení technického života.

Zo správy Generálneho štábu Ozbrojených síl SR zo dňa 01.10.2025 vyplýva, že generálny štáb nemá vedomosť o vzniku a riešení škody na štátnom majetku v súvislosti s darovaním stíhačích lietadiel MIG-29, odpaľovacích zariadení KUB a radarových staníc KUB Ukrajine. Hodnota jednotlivých položiek bola predkladaná ako účtovná hodnota hnutelného majetku štátu, ktorá je vedená v integrovanom informačnom systéme.

Zo záznamu zo zdvorilostného prijatia mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca USA XXX u ministra obrany SR XXX z 09.03.2023 vyplýva, že veľvyslanec USA predniesol ponuku USA pre SR na odkup balíka vojenského vybavenia 12 ks vrtuľníkov typu Viper a 529 ks rakiet Hellfire. Balík v hodnote cca 1 mld. USD by Slovenská republika mohla v prípade záujmu získať za 345 mil. USD, pričom USA vybrali Slovenskú republiku ako možného partnera na uskutočnenie takejto iniciatívy z dvoch hlavných dôvodov: 1. záujem o posilnenie obranyschopnosti krajín na východnej hranici NATO a 2. ocenenie úsilia Slovenskej republiky pri udržiavaní vysokej úrovne podpory pre Ukrajinu v obrane proti nelegálnej agresii Ruskej federácie.

Z kontraktu č. RSK/270345350110 a jeho dodatkov uzatvoreného medzi Slovenskou republikou a Federálnym štátnym unitárnym podnikom Ruské združenie výroby lietadiel MIG vyplýva, že cena za servis lietadiel MIG-29 bola dohodnutá na 17 776 800,- eur ročne.

Z tlačových správ dostupných na webových portáloch (napr. index.hu, jamestown.org, dennikn.sk) vyplýva, že Maďarskej republike sa v roku 2019 nepodarilo prediť 19 kusov lietadiel MiG-29 za súhrnnú cenu 10 miliónov dolárov, nakoľko sa do ponukového konania neprihlásil žiaden záujemca.

Po realizácii týchto vyšetrovacích úkonov a ich vyhodnotení možno konštatovať, že sa v zásade zhodujú v tom, že využiteľnosť darovaného vojenského materiálu pre armádu SR bola prakticky nulová, pričom ich hodnota bola pre zlý technický stav zanedbateľná, navyše si darovaná technika, najmä stíhacie lietadlá MIG-29, vyžadovali údržbu v sume 17 776 800,- eur ročne, ktorú SR platila spoločnosti XXX, napriek skutočnosti, že väčšina lietadiel nebola letu schopná. V prípade stíhacích lietadiel MIG-29 a systému KUB má byť SR z EPF preplatených 211 996 774,- eur, čo predstavuje 46,50 % ich účtovnej hodnoty (podmienky preplatenia boli výborom EPF dohodnuté a náklady SR boli uznané, avšak v súčasnosti je preplácanie požiadaviek členských štátov EÚ pozastavené, z dôvodu blokovania činnosti výboru EPF zo strany Maďarskej republiky). Slovenskej republike už v minulosti bolo z EPF v tranžiach 1 a 2 preplatených 82 116 314,54,- eur v dohodnutej % miere nákladov (jednalo sa o iný vojenský materiál darovaný Ukrajine ako je predmetom tohto trestného konania). Platby boli pripísané na účet Ministerstva obrany SR 28.11.2022 a 18.1.2023, teda ešte pred prijatím uznesenia vlády o darovaní vojenskej techniky Ukrajine v tejto veci (17.3.2023), čo posilňuje dôveru členov vlády v reálnosť očakávania preplatenia prostriedkov z EPF v prípade darovania vojenského materiálu Ukrajine. Slovenská republika teda darovaním pre ňu nepotrebného vojenského materiálu, v nevyhovujúcom technickom stave, zanedbateľnej hodnoty (ktorú nie je možné vzhľadom k absencii vojenskej techniky presne určiť napr. znaleckým posudkom) Ukrajine de facto získala pohľadávku voči EPF v sume 211 996 774,- eur. Je potrebné podotknúť, že NKÚ nikde vo svojom protokole nehovorí o výške spôsobenej škody SR, ale o účtovnej hodnote darovaného vojenského materiálu, čo nie je možné dávať na roveň škody v zmysle § 124 Trestného zákona, nakoľko škodou sa rozumie ujma na majetku alebo reálny úbytok na majetku. Azda najvypuklejšie je v tejto súvislosti zistenie vyšetrovateľa PZ, že porovnateľné stíhacie lietadlá MIG-29 v počte 19 kusov nebola Maďarská republika v roku 2019 schopná prediť na trhu ani za cca 9 miliónov eur, preto pri poskytnutí náhrady z EPF vo výške cca 208 miliónov eur za lietadlá MIG – 29 + cca 3.9 miliónov eur za systém KUB, nemožno hovoriť o škode, ale skôr o konaní dobrého hospodára. Navyše Ministerstvo obrany SR ani po výzve zaslanej vyšetrovateľom PZ nevedelo špecifikovať výšku spôsobenej škody, resp. sa prostredníctvom Generálneho štátu Ozbrojených síl SR vyjadrilo, že nemá vedomosť o vzniku a riešení škody darovaním uvedeného majetku štátu.

K výške samotných náhrad z EPF je potrebné poukázať na výsluch svedka XXX, ktorý podrobne popísal európsky systém rozhodovania o žiadostiach jednotlivých štátov EU o poskytnutie náhrad za darovaný vojenský materiál Ukrajine, pričom je zrejmé, že členovia vlády SR, ani iní zástupcovia SR nemali možnosť priamo ovplyvniť percentuálnu výšku miery platenia hodnoty darovanej techniky, keďže o žiadostiach štátov sa rozhodovalo v jednotlivých tranžiach za balíky poskytnutej pomoci podľa času jej odovzdania Ukrajine, teda štáty nevyjednávali výšku preplatenia individuálne, ale táto bola určená pre všetky štáty EU, ktoré si uplatnili náhradu v daných časových intervaloch, pričom prípadné navýšenie percentuálnej náhrady by muselo byť odsúhlasené vo výbore EPF konsenzom všetkých štátov.

K námietkam oznamovateľa ohľadom rokovania ministra obrany SR s veľvyslancom USA, že tento nie je oprávnený právne záväzne rokovať, predkladať právne záväzné ponuky a uzatvárať dohody uvádzam, že hoci veľvyslanec nemá

automatické právo samostatne predkladať záväzné ponuky za štát, ktorý zastupuje, tento však môže zastupovať v negociačných procesoch. Predkladanie ponuky (napr. na dohodu alebo spoluprácu) začína často veľvyslancom ako sprostredkovateľom, ale musí to byť v súlade s pokynmi z domova; prijímajúci štát reaguje prostredníctvom vlastného veľvyslanca alebo priamo vlády. Preto aj keď veľvyslanec nebol splnomocnený na podpis dohody ohľadom vojenského materiálu, predložiť návrh takejto dohody mohol, a preto členovia dočasne poverenej vlády ju mohli viesť v úvahu počas procesu rozhodovania, či pristúpia k uzatvoreniu Dohody.

Keďže preskúmaním spisového materiálu a rozhodnutia vyšetrovateľa PZ neboli zistené tak závažné pochybenia, ktoré by mali vplyv na vecnú správnosť jeho rozhodnutia, rozhodol som tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná (§ 185 ods. 2 Trestného poriadku).

JUDr. Patrik Marko
prokurátor